

Miejskie instytucje kultury – informacje dodatkowe

- I. Krakowskie teatry – najważniejsze przedsięwzięcia i sukcesy w 2015 roku
- II. Premiery w krakowskich teatrach (narodowym, samorządowych i innych) w 2015 roku
- III. Najważniejsze festiwale teatralne realizowane przez miejskie instytucje kultury
- IV. Komunikacja z odbiorcą/ uczestnikiem oferty i promocja wydarzeń teatralnych
- V. Krakowskie muzea – najważniejsze wydarzenia i sukcesy w 2015 roku
- VI. Lekcje muzealne w krakowskich muzeach miejskich
- VII. Galeria Sztuki Współczesnej „Bunkier Sztuki” – najważniejsze wydarzenia i sukcesy w 2015 roku
- VIII. Krakowskie biblioteki publiczne – najważniejsze przedsięwzięcia w 2015 roku
- IX. Integracja i modernizacja bibliotek miejskich – prace nad ujednoczonym systemem obsługi czytelników oraz plan utworzenia Biblioteki Kraków
- X. Pozostałe instytucje kultury – gminne i współprowadzone – najważniejsze wydarzenia i sukcesy w 2015 roku

I. Krakowskie teatry – najważniejsze przedsięwzięcia i sukcesy w 2015 roku

KRAKOWSKI TEATR SCENA STU (współprowadzony)

Najważniejsze wydarzenia

20 lutego 2015 roku obchodzono 49. rocznicę założenia przez Krzysztofa Jasińskiego krakowskiego Teatru STU. W jubileuszowym spotkaniu grona przyjaciół Teatru, czyli *Rodziny STU* wzięli udział aktorzy oraz przyjaciele Teatru. Wieczór uświetnił występ zespołu Hard Times, gitarzystów: Piotra Grząślewicza i Marcina Hilarowicza, muzyków związanych z Teatrem STU oraz wokalisty Łukasza Wiśniewskiego (grającego także na harmonijce ustnej i ukulele). We wrześniu 2015 roku zainicjowano jubileuszowy, 50. sezon działalności Teatru – ukończono realizację ostatniej części tryptyku *Wesele-Wyzwolenie-Akropolis* według Stanisława Wyspiańskiego.

Wyjątkowym wydarzeniem roku 2015 było 15-lecie *Hamleta* na Scenie STU połączone z tradycyjną Wigilią. 20 grudnia odbył się jubileuszowy spektakl *Hamleta* na Scenie STU, w którym udział wzięły wszystkie pokolenia aktorów, którzy na przestrzeni ostatnich 15 lat występowali w tym przedstawieniu. Symbolicznie uczestniczył w nim również Krzysztof Globisz – odtwórca roli Klaudiusza w pierwszej wersji spektaklu z 2000 roku. Jego krótkie, choć bardzo wzruszające wystąpienie wywołało gorący aplauz publiczności i pozostałych aktorów oraz odbiło się szerokim echem w mediach. *Hamlet* nieustająco przyciąga do Teatru kolejne pokolenia widzów. Spektakl był wielokrotnie nagradzany za znakomite aktorstwo oraz oryginalną, przygotowaną z wielkim rozmachem, oprawę wizualną.

W związku z obchodami 30-lecia pracy artystycznej Dariusza Gnatowskiego, 21 marca w foyer Teatru odbyło się spotkanie z aktorem w ramach Festiwalu Funduszy Unijnych *Wstęp Wolny*. Rozmowie, w trakcie której aktor opowiadał o swojej pracy, początkach kariery, ważnych dla siebie artystycznych spotkaniach, przysłuchiwali się widzowie i fani. Spotkaniu towarzyszyła prezentacja fotografii aktora w rolach zagranych w Teatrze STU. 5 października na Scenie STU odbył się specjalny pokaz przedstawienia *Wariat i zakonnica* z udziałem Dariusza Gnatowskiego. Premiera tego spektaklu odbyła się 20 grudnia 1986 roku. Od samego początku występuje w nim Dariusz Gnatowski, który rolą wariata – jedną z pierwszych w swojej karierze, rozpoczął przygodę z aktorstwem.

Teatr STU uczestniczył w obchodach 250-lecia Teatru Publicznego w Polsce. 23 maja 2015 roku odbył się pokaz spektaklu *Księżyc i magnolie* w ramach ogólnopolskiej akcji „Bilet za 250 groszy”. Akcja spotkała się z ogromnym zainteresowaniem. Wszystkie bilety zostały sprzedane w niespełną godzinę. Widzowie zajęli wszystkie dostępne na widowni miejsca – 200 miejsc w fotelach oraz 22 wejściówki.

Wydarzeniem specjalnym wpisującym się w obchody 250-lecia Teatru Publicznego w Polsce oraz 50-lecia Teatru STU, był *Tydzień z Wyspiańskim* – studenckie święto teatru. Od 1 do 5 grudnia 2015 roku z tryptykiem *Wędrowanie* spotkała się akademicka publiczność. W wydarzeniu wzięli udział pracownicy i studenci krakowskich uczelni: Akademii Górniczo-Hutniczej, Uniwersytetu Ekonomicznego oraz Uniwersytetu Pedagogicznego. Tryptyk *Wędrowanie* to opracowane i wyreżyserowane przez Krzysztofa Jasińskiego przedstawienie,

w którym po raz pierwszy w historii teatru połączono w jeden spektakl trzy dramaty Stanisława Wyspiańskiego: *Wesele*, *Wyzwolenie* i *Akropolis*.

Jak co roku Krakowski Teatr Scena STU wziął udział w *Nocy Teatrów*, organizowanej przez Miasto Kraków. Z tej okazji 13 czerwca 2015 roku odbył się pokaz spektaklu *Firma dziękuje* w reż. Marka Gierszała. Wcześniej miała miejsce retransmisja spektaklu na ekranie multimedialnym na fasadzie budynku Teatru. W oczekiwaniu na bezpłatne wejściówki widzowie mieli możliwość zrobienia sobie pamiątkowych zdjęć na tronie wykorzystywanym w spektaklu *Wielki John Barrymore* z Jerzym Trelą w roli głównej. W sumie rozdano 230 wejściówek na miejsca na widowni wraz z dostawkami.

Promocja repertuaru Teatru

W 2015 roku w repertuarze Teatru pozostawały 23 tytuły. Dzięki projektowi tournée *Wędrowania* Krzysztofa Jasińskiego wzrosła liczba spektakli prezentowanych poza macierzystą sceną. Teatr prezentował swoje spektakle w Białymstoku, Gdańsku, Olsztynie, Łodzi, Katowicach, Kielcach, Świnoujściu, Wrocławiu, Warszawie, a także w Wiedniu (Austria). W sumie w 2015 roku odbyło się 17 wyjazdowych prezentacji, które obejrzało 6 960 widzów.

Aby skutecznie wspierać sprzedaż spektakli oraz promować repertuar, Teatr od kilku lat wydaje program zawierający m.in. całoroczny repertuar Teatru, opisy spektakli i premier. Folder z repertuarem na sezon artystyczny wrzesień 2015 – czerwiec 2016 stanowił wydanie specjalne, związane z 50. sezonem artystycznym Teatru. W wydawnictwie znalazło się m.in. kalendarium najważniejszych wydarzeń z 50-letniej historii Teatru STU, lista aktorskich debiutantów będących wychowankami Teatru, sylwetka Krzysztofa Jasińskiego oraz historie tworzonych przez niego teatrów.

Jubileusz 50-lecia Teatru STU stał się okazją powrotu do tradycji plakatu artystycznego. Teatr zorganizował i przeprowadził dwa konkursy plastyczne dla profesjonalistów – na projekt plakatu 50-lecia Teatru. Na konkurs wpłynęło 131 prac, z których trzy wyróżniło Jury.

Łączna liczba widzów w 2015 roku wyniosła 47 894.

TEATR „BAGATELA” im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego

Repertuar Teatru i nagrodzone spektakle

Spektakle Teatru „Bagatela” corocznie cieszą się dużym zainteresowaniem odbiorców, co potwierdzają statystyki. W 2015 roku obejrzało je niemal 164 tysiące widzów, przy średniej frekwencji 84%. Spośród 28 tytułów pozostających w 2015 roku w repertuarze Teatru wiele osiągnęło rekordowe liczby prezentacji – *Mayday* w reż. Wojciecha Pokory zagrano po raz 1 450., *Mayday 2* po raz 550., *Szalone nożyczki* po raz sześćsetny, *Testosteron* po raz 350., zaś *Boeing Boeing/Odlotowe narzeczone* po raz 300. Największą widownię gromadzą komedie i farsy, jednak w repertuarze Teatru znajduje się także szereg ambitnych przedstawień realizowanych na małej Scenie na Sarego. Dla przykładu, zrealizowany w 2014 roku spektakl *Tato* Artura Pałygi w reż. Małgorzaty Bogajewskiej, w 2015 roku został uznany za jedno z największych wydarzeń teatralnych 2014 roku w Krakowie, zdobył wiele nagród, m.in.: Nagrodę Publiczności na 10. Festiwalu Polskich Sztuk Współczesnych *R@PORT* w Gdyni, Grand

Prix Ogólnopolskiego Festiwalu Komедii *Talia* w Tarnowie. Nagrody indywidualne za tenże spektakl na festiwalu *Talia* otrzymali: Małgorzata Bogajewska za reżyserię spektaklu, Ewelina Starejki za rolę Mamuśki oraz Marcel Wiercichowski za rolę Ojca. Spektakl znalazł się także w finale ogłoszonego przez ministra kultury, koordynowanego przez Instytut Teatralny w Warszawie 21. Ogólnopolskiego Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej i otrzymał nagrodę za reżyserię spektaklu oraz wyróżnienie dla Eweliny Starejki. Jury XV Jubileuszowego Festiwalu Dramaturgii Współczesnej *Rzeczywistość przedstawiona* w Zabrze przyznało nagrody: Arturowi Pałydze za dramat *Tato*, Małgorzacie Bogajewskiej za reżyserię spektaklu *Tato*, zespołowi aktorskiemu za role w tymże spektaklu. Jury Młodzieżowe nagrodiło *Tatę* jako najlepszy spektakl festiwalu, Marcela Wiercichowskiego za rolę Ojca i Bartłomieja Woźniaka za najlepszą muzykę do spektaklu.

Przedstawienie to zostało wybrane przez TVP Kultura do Festiwalu Teatrów Telewizji, który był inicjatywą przygotowaną przez Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego i TVP Kultura w ramach organizowanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego ogólnopolskich obchodów jubileuszu 250-lecia Teatru Narodowego i Teatru Publicznego w Polsce. Do Festiwalu zostało zakwalifikowanych tylko kilka spektakli z całego kraju. W lipcu Teatr „Bagatela” zrealizował nagranie telewizyjne przedstawienia *Tato*, a jego premiera telewizyjna w TVP Kultura,

w najlepszym czasie antenowym tego kanału tematycznego, miała miejsce w październiku.

Zrealizowany w 2014 roku spektakl *Układ* w roku 2015 otrzymał nagrody w kategorii: Najlepszy Spektakl, podczas Gali Otwarcia Festiwalu *Oblicza Teatru*. Aktorka Ewelina Starejki otrzymała nagrodę w kategorii: Najlepsza Aktorka, Paweł Sanakiewicz – w kategorii: Najlepsza Rola Drugoplanowa oraz Michał Kotański – w kategorii: Najlepsza Reżyseria.

Program Teatr Polska

Teatr „Bagatela” uczestniczył w VII edycji programu *Teatr Polska* i zorganizował trasę objazdową ze spektaklem *Tato*. Od 14 września do 1 grudnia zespół odwiedził 11 miast: Skierniewice, Kłodzko, Oława, Polanica Zdrój, Andrychów, Rydułtowy, Czechowice-Dziedzice, Staszów, Stąporków, Stalowa Wola, Krasnystaw. Spektaklom towarzyszyły warsztaty edukacyjne dla młodzieży, które poprowadzili: Małgorzata Bogajewska, Aneta Belcik i Wojciech Leonowicz.

Udział w festiwalach teatralnych

W 2015 roku Teatr zaprezentował swoje spektakle 66 razy na występach gościnnych w całej Polsce. 13 przedstawień zagrano na festiwalach teatralnych:

- Spektakl *Tato* – podczas XVII Polkowickich Dni Teatru, na 35. Warszawskich Spotkaniach Teatralnych, na 10. Festiwalu Polskich Sztuk Współczesnych *R@PORT* w Gdyni, na Festiwalu Komедii *Talia* w Tarnowie, na Festiwalu *Rzeczywistość przedstawiona* w Zabrze, na Krośnieńskich Spotkaniach Teatralnych
- *Mefisto* na XVII Polkowickich Dniach Teatru, na 23. Olsztyńskich Spotkaniach Teatralnych
- *Mayday* na Jesiennych Spotkaniach z Teatrem w Jaśle
- *Mayday 2* na Krośnieńskich Spotkaniach Teatralnych
- *Seks dla opornych* na Festiwalu Teatralnym *Letni Ogród Teatralny Katowice*
- *Prawda* podczas Lubińskiej Jesieni Teatralnej
- *Szaleństwa nocy* na Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym *Boska Komedia* w Krakowie

Działalność edukacyjna Teatru

Poza działalnością repertuarową Teatr realizuje wiele interesujących projektów, w tym m.in. *Laboratorium Młodej Reżyserii*, warsztaty edukacyjne dla dzieci czy Festiwal Sztuki Aktorskiej.

- Festiwal Sztuki Aktorskiej zrodził się z potrzeby rozmowy o aktorze w roli, o aktorze na scenie i w życiu. W ramach festiwalu pokazywane są przedstawienia z udziałem największych aktorskich gwiazd Bagateli, połączone ze spotkaniami z publicznością. Bohaterami minionych edycji byli między innymi Urszula Grabowska, Magdalena Walach, Ewelina Starejki, Dariusz Starczewski. 5. edycja festiwalu (2015) poświęcona była Pawłowi Sanakiewiczowi
- Warsztaty edukacyjne *Lato w teatrze* zorganizowane były po raz 4. w ramach ogólnopolskiego programu edukacyjnego pod tym samym tytułem. W ramach warsztatów powstał spektakl *Strach się bać!* prezentowany na Scenie na Sarego
- Warsztaty edukacyjne *Zabierz dziecko do teatru* przygotowane były dla dzieci w wieku 5-12 lat. Kiedy rodzice oglądali wybrane spektakle na Sarego, obok, w sali prób, pod opieką „artysty teatru”, dzieci tworzyły swoje dzieła
- Warsztaty z wiersza klasycznego dla aktorów Teatru „Bagatela” zostały poprowadzone przez Jerzego Radziwiłowicza
- Warsztaty choreograficzne dla aktorów Teatru poprowadziła Iwona Jera
- Akcja edukacyjna „Błyśnij z Bagatelą”, organizowana we współpracy z Wydziałem Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie, trwała przez cały rok. Po spektaklach *Tajemniczego Ogrodu* reprezentant Wydziału opowiadał o bezpieczeństwie na drogach oraz obowiązku noszenia elementów odblaskowych. Widzowie otrzymali do zawieszenia elementy odblaskowe opatrzone hasłem „Błyśnij z Bagatelą!”
- Akcja promocyjna pn. „Indeks teatralny” możliwa była dzięki wsparciu Biura Podróży Itaka
- jeden z widzów Bagateli, który obejrzał co najmniej 6 wybranych spektakli z repertuaru i wziął udział w losowaniu, wyjechał na tygodniową wycieczkę marzeń. Drugą nagrodą był bon wakacyjny na ofertę typu „City Break”. Były również nagrody pocieszenia – vouchery do restauracji BAROQUE
- Laboratorium Młodej Reżyserii służy testowaniu – w konfrontacji z publicznością – nowych sztuk w opracowaniach reżyserskich. W 2015 roku odbyło się 8 spotkań. Czytano sztuki: *Świńskie danie* Wojciecha Wołnickiego – opracowanie reżyserskie Piotra Urbaniaka; *Oto idzie panna młoda* Raya Cooney’a i Johana Chapmana, opracowanie reżyserskie Pawła Pitery; *Najdroższy...* Francisca Vebera, opracowanie reżyserskie Emilii Sadowskiej; *O krasnoludkach, gąskach i sierotce Marysi* Martyny Lechman, opracowanie reżyserskie Iwony Jery; *Śmierć jest innym rodzajem muzyki* Petera Asmussena, opracowanie reżyserskie Pawła Partyki; *Całuj ciotkę* Hanocha Levina, opracowanie reżyserskie Elżbiety Manthey; *Konserwator* Erica Assoussa w opracowaniu reżyserskim Giovanniego Castellanos; *Ostra Jazda* Normana Fostera w tłumaczeniu i w opracowaniu reżyserskim Mirosława Połatyńskiego. Najciekawsze projekty były potem realizowane na scenie

TEATR „GROTESKA”

Najważniejsze wydarzenia i przedsięwzięcia

W 2015 roku Teatr obchodził Jubileusz 70-lecia. W jubileuszowym roku zagrano 558 przedstawień dla 140 514 widzów. W repertuarze Teatru pozostawało 31 tytułów.

W ramach działalności statutowej, poza działalnością repertuarową, Teatr zorganizował po raz 15. *Wielką Paradę Smoków* pod hasłem: „Z czterech stron świata” (30-31 maja 2015 roku). Także po raz 15. odbyła się *Reality Shopka Szol 2015 – SHOPKA & PRZYJACIELE* w reż. Adolfa Weltschka.

Podczas *Nocy Teatrów 2015* Teatr zaprezentował trzy spektakle: *Sekrety Sceny* dla najmłodszych widzów oraz dwa spektakle dla dorosłych: *Kandyd, czyli Optymizm* oraz *Zagraj to jeszcze raz... Sam*.

Jak co roku, na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków, Teatr włączył się aktywnie w organizację i przygotowanie IV edycji ogólnopolskiej akcji „Narodowe czytanie”. W 2015 roku czytano *Lalkę* B. Prusa (5 września).

Teatr brał udział w XXI Dziecięcych Spotkaniach Teatralnych w Gliwicach. W ramach XIII Festiwalu dla Dzieci *Maskarada* Teatr zaprezentował spektakl *Tańcowały Dwa Michały* w Bytomskim Centrum Kultury, zaś podczas IX Summer Music Festival Wieliczka – spektakl *Kot w butach* w reż. R. Jarosze.

Podobnie jak w poprzednich sezonach, w grudniu Teatr podjął akcję „Pogotowie Teatralne – leczenie śmiechem, terapia przez sztukę”, w ramach której spektakle z repertuaru Teatru „Groteska” zostały zaprezentowane pacjentom oddziałów dziecięcych kilku krakowskich szpitali.

W celu umożliwienia pełnego odbioru spektaklu *Przygody Odyseusza* w reż. P. Szumca przez osoby niewidome i słabowidzące w czerwcu 2015 roku dokonano nagrania spektaklu i przygotowano audiodeskrypcję.

W Teatrze „Groteska” odbywały się takie wydarzenia jak: Gala 46. Festiwalu Małych Form Teatralnych czy Festiwal Sztuk Anglojęzycznych V LO im. A. Witkowskiego.

W ramach projektu *Kontrrewolucja Kulturalna. Kod Mistrzów* w 2015 roku odbyło się 9 spotkań z autorytetami w dziedzinie kultury, nauki i sztuki. Uczestniczyli w nich Stanisław Janicki, Bronisław Cieślak, Janusz Majewski, Jan Peszek, Marian Konieczny, Krzysztof Zanussi, Stefan Chwin, Maja Komorowska, Artur Rojek.

Działalność edukacyjna

Podobnie jak w latach ubiegłych Teatr prowadził warsztaty w trzech cyklach:

- Teatr dla Was
- Wystawa *Sekrety Sceny*
- Warsztaty dla Nauczycieli

Teatr „Groteska” jest organizatorem Festiwalu *Materia Prima*. Międzynarodowy Festiwal Teatru Formy. Bieguny kultury. 21-28 lutego 2015 roku odbyła się 3. edycja tego Festiwalu realizowanego co dwa lata. Jest to wydarzenie unikalne na skalę światową. Więcej na temat Festiwalu przeczytać można w części III. Najważniejsze festiwale teatralne realizowane przez miejskie instytucje kultury.

TEATR KTO

Repertuar Teatru

W 2015 roku Teatr KTO zaprezentował 264 przedstawienia, które obejrzało 136 273 widzów, w tym 253 spektakle w Polsce (dla 121 863 widzów) oraz 11 prezentacji za granicą (14 410 odbiorców). Teatr KTO zrealizował dwie premiery. 19 maja podczas Światowej Wystawy EXPO w Mediolanie miała miejsce premiera plenerowego widowiska *Peregrinus*. 3 października, w 240. rocznicę urodzin biskupa Ignacego Krasickiego, na Rynku Głównym podczas 5. *Nocy Poezji* w Krakowie, odbyła się prapremiera spektaklu *Neomonachomachia* według scenariusza Bronisława Maja do tekstu Ignacego Krasickiego i Bronisława Maja. Widowisko wyreżyserował Jerzy Zoń, dyrektor Teatru KTO.

Teatr od pierwszej edycji był współorganizatorem *Nocy Poezji*.

– Spektakl *Peregrinus*

Fragmenty nowego spektaklu plenerowego *Peregrinus* Teatr KTO zaprezentował 27 marca w Rynku Głównym z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru w ramach akcji „Dotknij Teatru”. W całości w 2015 roku spektakl zaprezentowano m.in.: w Haan, w ramach Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego *NEANDERLAND BIENNALE 2015 – Przełom/Przebudzenie* (29 maja), w ramach Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Ulicznych w Archangielsku (24 i 25 czerwca), w ramach Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego *PUF* w Puli /Chorwacja (2 lipca), w przestrzeniach galerii handlowej Bonarka w Krakowie (10 grudnia, w ramach programu Festiwalu *Boska Komedia*).

– Spektakl *Ślepcy*

Spektakl plenerowy *Ślepcy* zaprezentowano w 2015 roku m.in. w przestrzeni ICE Congress Centre (15 kwietnia); w ramach Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Ulicznych *LA STRADA* w Kaliszu, 12 czerwca; w ramach Zamojskiego Lata Teatralnego w Zamościu (21 czerwca); na Międzynarodowym Festiwalu Teatrów Ulicznych – *Zacatecas* w Meksyku (17, 18 października, spektakl został znakomicie przyjęty przez meksykańską publiczność); w ramach Festiwalu *Behind the Door* w Pradze (18 lipca).

– Spektakl *Chór Sierot*

Spektakl został entuzjastycznie przyjęty przez słowacką publiczność w ramach Festiwalu *AKADEMICKÝ PREŠOV 2015*, gdzie został zaprezentowany 30 kwietnia 2015 roku. Został pokazany także widzom 21. Festiwalu Sztuk Performatywnych *A PART* w Katowicach (19 czerwca), a także w ramach Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego *PUF* w Puli /Chorwacja – spektakl został uznany przez chorwackich studentów za najbardziej poruszające przedstawienie festiwalu, otrzymał nagrodę studencką „SPASKO” (3 lipca).

Najważniejsze wydarzenia i przedsięwzięcia

– Teatr wziął udział w Dniach Krakowa (18-19 maja), podczas Tygodnia Polskiej Turystyki (18-24 maja) w ramach Światowej Wystawy *EXPO 2015* w Mediolanie. Występy Teatru KTO 19 maja na terenie *EXPO* skupiły pod Pawilonem Polskim liczną widownię. Był to najatrakcyjniejszy i prestiżowy element programu polskiego na *EXPO* w tym dniu.

– Z okazji wielkiego otwarcia polskiej części szlaku rowerowego wokół Tatr w Czarnym Dunajcu, 7 września Teatr KTO zaprezentował wielkie widowisko *Rowelucja* na czarnodunajckim rynku.

– 9. *Noc Teatrów* w Krakowie (13 czerwca)

Teatr corocznie jest współorganizatorem *Nocy Teatrów*. W ramach 9. *Nocy Teatrów* na scenie Teatru KTO (ul. Gzysików 8) zostały zrealizowane 3 spektakle: *Ciało limbiczne* w choreografii Jacka Owczarka w wykonaniu Teatru Tańca DF, *Sprzedam dom, w którym już nie mogę mieszkać* (scenariusz i reżyseria Jerzy Zoń) w wykonaniu artystów Teatru KTO oraz *SPEED DATES Show* w wykonaniu absolwentów Wydziału Teatru Tańca PWST w Krakowie. Zrealizowano ogółem 46 wydarzeń artystycznych w 27 miejscach, które zgromadziły łącznie ok. 8 870 widzów.

– 28. *ULICA* – Międzynarodowy Festiwal Teatrów Ulicznych

Od 9 do 12 lipca 2015 roku trwał – zorganizowany przez Teatr KTO – 28. Międzynarodowy Festiwal Teatrów Ulicznych – *ULICA*. Więcej na temat Festiwalu przeczytać można w części III. Najważniejsze festiwale teatralne realizowane przez miejskie instytucje kultury.

Działalność edukacyjna Teatru

Jak co roku w Teatrze KTO odbywały się warsztaty teatralne:

– GRUPA „KTO tam?” (dla osób w wieku 15-18 lat)

Do zespołu należą młodzi ludzie, którzy chcą poprzez wspólne tworzenie teatru poznawać siebie, zdobywać nowe umiejętności, rozwijać swoją osobowość, nie tylko sceniczną

– GRUPA „POMIĘDZY” (dla osób w wieku +18 lat)

W jej skład wchodzi pasjonaci aktorstwa i teatru w wieku dorosłym. Na zajęcia uczęszczają studenci oraz osoby pracujące zawodowo, które szukają dodatkowych zajęć w celu rozwinięcia nowych umiejętności bądź spełnienia swojej pasji i marzenia o byciu aktorem

– GRUPA „SCENA +50” (dla osób w wieku +50 lat)

Obecnie jest to stały zespół aktorów w wieku +50, bardzo aktywnych, odznaczających się ogromną pasją do tworzenia i rozwijania się i podejmujących coraz to nowe wyzwania sceniczne

– Warsztaty fotografii teatralnej ze znanym fotografikiem Adamem Golcem – przeprowadzone 15 i 16 maja

TEATR LUDOWY

Najważniejsze wydarzenia

Teatr Ludowy obchodził jubileusz 60-lecia. Obchody rozpoczęto w listopadzie, miesięcznym przeglądem wszystkich przedstawień pozostających w repertuarze Teatru. Przegląd ten został dofinansowany przez Narodowe Centrum Kultury w ramach programu *Kultura Dostępna* i adresowany był przede wszystkim do osób, dla których kultura na co dzień jest zbyt droga.

5 grudnia odbyła się uroczysta Gala Jubileuszowa, którą uświetnił spektakl *Wychowanka* Aleksandra Fredry w reż. Mikołaja Grabowskiego, ze specjalnym udziałem nestorów Teatru: Eugenii Horeckiej, Wandy Swaryczewskiej i Zbigniewa Horawy. Na tę okazję powstał też song jubileuszowy *Teatr jest w nas*, ze słowami Pawła Szumca i muzyką Aleksandra Brzezińskiego.

Wydano także album pod redakcją Marii Klotzer, dokumentujący ostatnie 10-lecie działalności Teatru.

Kolejne jubileusze były skromniejsze: 16 grudnia obchodzono 15-lecie spektaklu *Błysk rekina* wyreżyserowanego przez Jerzego Fedorowicza, z udziałem gwiazd, m.in. Katarzyny Zielińskiej, Andrzeja Kozłowskiego i Jakuba Snochowskiego, a 19 grudnia swój jubileusz 20-lecia obchodziła kawiarnia Ratuszowa i Scena Pod Ratuszem.

W ramach obchodów Dnia Teatru Teatr Ludowy wziął udział w projekcie zatytułowanym *Dotknij teatru* (ulgowe bilety na spektakl dla dzieci *Pyza na polskich drózkach* i oprowadzanie po teatrze).

W ramach *Nocy Teatrów* na Dużej Scenie zagrany został spektakl A. Fredry *Wychowanka* w reż. Mikołaja Grabowskiego, a w klubokawiarni Teatralnej odbył się recital piosenek w wykonaniu Jana Nosala – *Piosenki z kapelusza*, natomiast na Scenie Pod Ratuszem można było obejrzeć 2 spektakle: *53 wojny* w reż. Pawła Szumca i *Piękno, dobro i prawdę* w reż. Marii Nowotarskiej. Teatr brał też udział w projekcie *Jeszcze żyję* zorganizowanym przez prof. Mikołaja Sporadyka, zapraszając seniorów na bezpłatne pokazy przedpremierowe wszystkich trzech premier na Dużej Scenie.

5 września odbyło się Narodowe Czytanie *Lalki* Bolesława Prusa.

Jako finalistą konkursu „Klasyka Żywa”, 28 listopada Teatr Ludowy zorganizował specjalny, finałowy pokaz spektaklu *Wychowanka* A. Fredry w reż. M. Grabowskiego na Dużej Scenie, poprzedzony transmisją na żywo z ogłoszenia wyników konkursu.

Repertuar Teatru

W 2015 roku na deskach Teatru Ludowego odbyło się 6 premier, w tym 4 prapremiery. Na Dużej Scenie pojawiły się 3 nowe spektakle: *Ballada o Nowej Hucie* Piotra Waligórskiego w jego reż. (6 lutego – prapremiera), *Amy. Klub 27* Marii Spiss w reż. Piotra Siekluckiego (6 marca – prapremiera) oraz *Wychowanka* Aleksandra Fredry w reż. Mikołaja Grabowskiego (22 maja – w Krakowie ta komedia była ostatnio grana przed prawie stu laty).

Na Scenie Pod Ratuszem odbyły się 3 premiery: *Mending Fences. Wszystko o związkach* Norma Fostera w reż. Tomasza Obary, spektaklu *53 wojny* Marii Klotzer, adaptacji książki Grażyny Jagielskiej *Miłość z Kamienia* w reż. Pawła Szumca oraz *Kartoteka* Tadeusza Różewicza w reż. Marcina Kalisza na Scenie STOLARNIA (we współpracy z wrocławskim Teatrem Współczesnym w ramach projektu [wtw://strefy_kontakt](http://www.wtw.pl/strefy_kontakt) 2016).

Dodatkowym wydarzeniem było uroczyste wznowienie po 10 latach monodramu E. Bogosiana *Sex, prochy i rock & roll* w reż. i wykonaniu Tomasza Obary oraz odświeżenie spektaklu dla dzieci *Królowa Śniegu* w reż. Włodzimierza Nurkowskiego (22 października na Dużej Scenie). Zmieniła się obsada, zostały również odświeżone dekoracje i uszyte nowe kostiumy.

Przy okazji kolejnych premier w foyer Dużej Sceny odbyły się okolicznościowe wystawy. *Wychowance* towarzyszyła ekspozycja zatytułowana *Zośka*, w nawiązaniu do imienia głównej bohaterki spektaklu, a opowiadająca o „pięknej Zośce” – modelce młodopolskich malarzy i ofierze makabrycznej zbrodni.

Natomiast gościnnej premierze spektaklu Baletu Dworskiego – *Pewnego razu w Wenecji* towarzyszyła wystawa poświęcona dellartowskim maskom teatralnym.

Teatr zagrał w 2015 roku 494 przedstawienia, które obejrzało 80 600 widzów.

Spektakle Teatru Ludowego były prezentowane poza Krakowem:

- w Chełmku, *Wszystko o kobietach* M. Gawrana w reż. P. Szumca
- w Katowicach, na Katowickim Karnawale Komedi, *Hotel Westminster* R. Cooney'a w reż. W. Nurkowskiego oraz *Miód albo jak chciałam się bzykać z Tomaszem Schimscheinerem* T. Svobody w reż. autora
- w Rybnickim Centrum Kultury, *Zwierzenia pornogwiazdy* E. Bogosiana w reż. M. Chwastowskiego
- w Domu Literatury Łodzi w ramach XVII Przeglądu Małych Form Teatralnych *Letnia Scena 2015*, gdzie spektakl *Miód albo jak chciałam się bzykać z Tomaszem Schimscheinerem* T. Svobody otrzymał I nagrodę
- w Teatrze Korez w Katowicach, *Kochanowo i okolice* P. Jurka w reż. P. Waligórskiego
- w Chorzowskim Teatrze Ogrodowym SztYGarka, *Miód (...)* T. Svobody
- w Białoleńskim Ośrodku Kultury na Festiwalu *Zabawka – Sarenki* Tomasa Svobody
- w Budapeszcie (Węgry) *Mending Fences. Wszystko o związkach* N. Foster w reż. T. Obar (już po raz ósmy Teatr występował w stolicy Węgier)
- w Zakopanem, *Miód (...)* T. Svobody w reż. autora

Ważniejsze występy gościnne

- Na Scenie Pod Ratuszem zaprezentowano:
 - monodram Agnieszki Mandat *Po schodach*
 - spektakl *Kolega Mela Gibsona* T. Jachymka w reż. M. Neinera z Teatru Korez w Katowicach
 - spektakl *Dziecko dla odważnych* według książki Leszka K. Talko, w reż. Justyny Kowalskiej
 - przedstawienia zaproszone przez Ambasadę Chorwacką: *Ja koja imam niewinije ruke i Moskwa Pietuszki*
 - *Wielcy inni: depresje* w ramach Festiwalu *Boska Komedia*.

Tu odbyło się także kilka spotkań pisarzy z młodymi czytelnikami w ramach Festiwalu Literatury dla Dzieci (13 i 14 maja)

- Na Dużej Scenie odbyły się:
 - spektakl *Kobieta pierwotna* Hanny Śleszyńskiej
 - komedie *Permutacje małżeńskie* i *Symulacje* Teatru Plejada
 - musical *Hi Jack!* przygotowany przez Fundację Jaśka Meli (6 pokazów)
 - bajka dla najmłodszych *Klocki Króla Maciusia* Fundacji Ukryte Skrzydła
 - *Sex Guru* Tomasza Kota (2 spektakle)
 - 3 spektakle w ramach Festiwalu *Boska Komedia: Wychowanka, Hrabina Batory, Karskiego historia prawdziwa*
 - edukacyjne przedstawienie przygotowane przez Straż Miejską *Królestwo zakręconego czasu*
 - Gale krakowskich szkół baletowych
 - 3 spektakle dla szkół: *Skąpiec* Moliera, *Antygona* i *Edyp* Sofoklesa zaprezentowane przez Agencję Artystyczno-Reklamową BeDe

Cyklicznie pod hasłem „Niedziele dla tańca” w ramach współpracy miejskich instytucji kultury występował Balet Dworski „Cracovia Danza”, prezentując swoje spektakle, a nawet dając premierę nowego widowiska tanecznego *Pewnego razu w Wenecji* (22 lutego). W ostatnich dniach lutego Teatr gościł spektakl z Francji *Nie zapomnij mnie* przygotowany przez Compagnie Philippe Genty, a prezentowany dwukrotnie w ramach Festiwalu *Materia Prima*.

– Na Scenie STOLARNIA zaprezentowano:

- spektakl taneczny Baletu Krakowskiej Akademii Tańca (11 lutego)
- spektakl Fundacji Gdzie *Dwoje na huśtawce* W. Gibsona w reż. Marcina Kalisza (15 marca i 29 maja)
- spektakl *Elektra* w wykonaniu uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących przy ul. Tynieckiej (20 maja)

Działalność edukacyjna

W ramach regularnej działalności prowadzonej przy Teatrze co miesiąc odbywały się spotkania Studia Improwizacji prowadzone przez Inkę Dowłasz oraz zajęcia rocznego Studium terapii przez sztukę. Po trwających cały sezon zajęciach Studium w czerwcu odbył się na Scenie STOLARNIA pokaz finałowy. Od października rozpoczął się nowy kurs Studium i kontynuowane były spotkania Studia Improwizacji.

Jesienią odbyło się 5 spotkań dialogowo-warsztatowych z publicznością po spektaklach *53 wojen*. Spotkania te realizowane były w ramach programu Narodowego Centrum Kultury – *Kultura – Interwencje*.

Pozyskane dofinansowania

Teatr otrzymał dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu ministerialnego *Teatr i taniec* na produkcję spektaklu *Kartoteka* T. Różewicza w reż. Marcina Kalisza, realizowaną w koprodukcji z Teatrem Współczesnym we Wrocławiu, w ramach projektu wtw://strefy_kontakt2016 (50 000 PLN). Narodowe Centrum Kultury, w ramach programu *Kultura – Interwencje*, dofinansowało projekt *Proza w teatrze – spotkania dyskusyjno-warsztatowe wokół spektaklu 53 wojny* (47 000 PLN). Projekt obejmował produkcję spektaklu i związany z nim program interwencyjno-edukacyjny oraz jubileuszowy przegląd spektakli pozostających w repertuarze Teatru Ludowego – *60 spektakli na 60-lecie Teatru* w ramach programu *Kultura Dostępna* (60 000 PLN). MKiDN dofinansowało także modernizację systemu audiowizualnego Dużej Sceny (250 000 PLN).

Inwestycje i remonty

Po zakończonym remoncie dachu zamontowany został wąż dachowy i pomalowany sufit nad widownią Dużej Sceny; wykonany został remont schodów bocznych przy budynku głównym. Zmodernizowano system audiowizualny Dużej Sceny oraz wykonano nową instalację c.o. w piwnicach budynku głównego. Wyremontowana została też kanalizacja w pokoju gościnnym w budynku zaplecza teatru oraz wymienione drzwi boczne.

TEATR „ŁAŹNIA NOWA”

Najważniejsze wydarzenia

W 2015 roku Teatr obchodził 10-lecie swego istnienia. W jubileuszowym roku w repertuarze Teatru znajdowało się 15 tytułów, w tym 7 premier. 8 spektakli stanowiły koprodukcje. W ramach pokazów przedpremierowych zaprezentowano dwukrotnie spektakl *Przypadek* (reż. B. Szydłowski). Łącznie odbyło się 265 wydarzeń, w których uczestniczyło 32 790 odbiorców. W siedzibie Teatru gościnnie odbyły się 3 koncerty: Clarka, Archive oraz Nils Fahrn.

Spektakl *Koncert życzeń* w reż. Y. Ross powstały w koprodukcji, został uhonorowany Nagrodą Magnolii – Nagrodą Miasta Szczecina na festiwalu *KONTRAPUNKT*, za rozszerzenie przestrzeni dramatu człowieka.

W ramach Festiwalu *Boska Komedio* 2015 w siedzibie Teatru pokazano 7 przedstawień, na innych scenach Krakowa – aż 32 przedstawienia polskich teatrów.

Wśród wydarzeń towarzyszących Festiwalowi warto wymienić wernisaż wystawy *Duchy teatru* (autorzy: M. Szydłowska, B. Szydłowski, Centrum Festiwalowe – galeria Bunkier Sztuki), dwa koncerty (*Wirpsza/Spójność Świata*, autorzy: R. Krzyżowski/Radio Kraków, Małopolski Ogród Sztuki oraz *Lord Bemol*, autorzy: M. Pakuła, Z. Skolias, A. Skolias w Klubie Festiwalowym Bunkier Cafe), a także cykl debat i spotkań z artystami pod wspólnym hasłem „Sceny Dantejskie”. Łącznie odbyło się 16 spotkań z artystami oraz dwie debaty:

- debata *Forgotten heroes* (6 grudnia, Centrum Festiwalowe – galeria Bunkier Sztuki)
- debata *Sztuczność: mówienie w sztuce i sztuki o mówieniu* (13 grudnia, Centrum Festiwalowe, galeria Bunkier Sztuki)

Więcej na temat Festiwalu przeczytać można w części III. Najważniejsze festiwale teatralne realizowane przez miejskie instytucje kultury.

Działania społeczno-edukacyjne Teatru w 2015 roku

- Zwiedzanie Teatru „Łaźnia Nowa” w ramach Festiwalu *Wstęp Wolny* Funduszy Europejskich (trzy grupy – 21 marca)
- Panel dyskusyjny w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Teatru: *Ślad po Teatrze* (28 marca, paneliści: M. Centkowski, P. Gruszczyński, A. Müller, T. Nyczek, prowadzenie: M. Urbańska, A. Sowa)
- *Artysta w ogniu krytyki* – spotkanie z J. Szczepkowską w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Teatru (28 marca, prowadzenie: A. Dąbek)
- Projekt warsztatowy *Eksperyment Miłość. Getto singli*, reż. J. Kowalska (dwie prezentacje 11-12 kwietnia)
- Czytanie sztuki *Miejsce* A. Grabowskiego w reż. J. Wójtowicza (1 czerwca)
- Cykl wydarzeń *Zalew Sztuki* w ramach trzyletniego projektu edukacyjnego *Nowa Huta – moja miłość*, dofinansowanego ze środków MKiDN: w ramach cyklu zrealizowano m.in. *Wianki nad Zalewem* (20 czerwca), koncert zespołu Grisly Faye (26 czerwca), *Sąsiedzką potańcówkę* (10 spotkań), Warsztaty dla dzieci (8 spotkań), Rowerową wycieczkę po Nowej Hucie (28.06), Kino nad Zalewem: *Nowe Horyzonty on Tour* (9 spotkań), *Jogę w ogrodzie* (8 spotkań), *Pływający Uniwersytet* (8 spotkań), Warsztaty dla dorosłych *Made in Zalew* (7 spotkań), *Zalew dźwięków* (5 spotkań), *Sąsiedzkie stragany* (4 spotkania), Pokaz Capoeira (2 spotkania), *Artyści w Zalewie* (4 spotkania), *Bulwarowa. Co dalej?* (28 sierpnia), *Łaźnia Nowa 10 x TAK* – koncert muzyki teatralnej na placu Centralnym (6 września), warsztaty dramatopisarskie – część I (13-20 września), warsztaty obywatelskie *Łaźnioaktywni* (5-27.09), *NH Wonderland* – cykl wydarzeń plenerowych, reż. M. Miklasz (5 września)

Otrzymane dofinansowania

- 1) ze środków Mechanizmu Finansowego EOG i NMF na realizację projektu *Modernizacja Teatru Łaźnia Nowa* (wysokość dofinansowania: 4 491 824 PLN)
- 2) ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Programy Ministra 2015) na realizację projektu *10 lat Utopii. Jubileuszowy sezon Łaźni Nowej*, Program/Priorytet: Wydarzenia artystyczne/ Teatr i Taniec, kwota dofinansowania: 200 000 PLN

- 3) ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Programy Ministra 2015) na realizację projektu *Nowa Huta – moja miłość*, Program/Priorytet: Edukacja/ Edukacja kulturalna, zadanie wieloletnie (2015–2017), otrzymana kwota dotacji: 682 500 PLN (2015: 227 500 PLN, 2016: 227 500 PLN, 2017: 227 500 PLN)
- 4) ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Festiwal *Boska Komedja* otrzymana kwota dotacji 1 650 000 PLN (2013: 500 000 PLN, 2014: 500 000 PLN, 2015: 650 000 PLN)
- 5) ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Program *Teatr 2015 – Edukacja teatralna i promocja teatru*) na realizację projektu *Duchy Teatru „Wy najpierwsi!”*, otrzymana kwota dotacji: 120 000 PLN

KRAKOWSKI TEATR VARIETE

Najważniejsze wydarzenia

W roku 2015 w repertuarze Krakowskiego Teatru VARIETE znajdował się przede wszystkim premierowy spektakl pt. *Legalna Blondynka* w reż. Janusza Józefowicza. Planowo spektakl ten miał być grany do końca roku 2015, jednak licencja została przedłużona na kolejny rok.

W lipcu w ramach cyklu *Nocne VARIETE* odbyły się cztery pokazy autorskiego show Aleksandry Kędzierskiej Fontaine z jej paryskim zespołem, pt. *Le Rêve* (Marzenie). Była to próba przeniesienia do Krakowa paryskiej rewii. Spektakl obfitował w piosenki Edith Piaf. Widowiskowe stroje oraz niekonwencjonalna choreografia sprawiły, że show cieszyło się sporą popularnością odbiorców. W październiku miała miejsce premiera spektaklu grozy *Przerażony na śmierć* w reż. Rona Aldriga. Łącznie w 2015 roku Teatr zagrał 64 spektakle, które obejrzało 15 857 widzów.

Przestrzeń górnego foyer została wynajęta zewnętrznej firmie, która własnym nakładem finansowym urzędu kawiarnię dla gości Teatru. Dzięki przychodom ze sprzedaży biletów zostało wybudowane przedłużenie kieszeni scenicznej. Teatr zyskał dodatkową powierzchnię na magazynowanie dekoracji. Dokonano także modernizacji zapadni scenicznej oraz podwórka. Zakupiono dodatkowe mikrofony dookólne, które są niezbędne w realizacji spektakli musicalowych.

BALET DWORSKI „Cracovia Danza”

Najważniejsze wydarzenia

W 2015 roku Balet Dworski „Cracovia Danza” uczestniczył w wielu projektach artystyczno-edukacyjnych, krajowych i zagranicznych, zorganizował także własne, autorskie projekty, dofinansowane z dotacji przyznanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Instytut Muzyki i Tańca. W 2015 roku Balet uzyskał dwie dotacje z MKiDN, dzięki którym mógł z powodzeniem zrealizować wyjazd do USA w ramach projektu *Cracovia Danza w USA – udział zespołu w Memphis in May International Festival 2015 Salutes to Poland* (45 000 PLN) oraz XVI edycję Festiwalu Tańców Dworskich (70 000 PLN). Ponadto Balet uzyskał także dotację z programu *Zamówienia Choreograficzne Instytutu Muzyki i Tańca* na premierę spektaklu K. Kurpińskiego *Wesele w Ojcowie* – pierwszego polskiego baletu narodowego, który został wskrzeszony dzięki inicjatywie Baletu Dworskiego „Cracovia Danza” (40 000 PLN). Prapremiera

tego spektaklu miała miejsce w Europejskim Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach.

Przygotowano kilka spektakli premierowych, w tym przyjęte owacyjnie przez publiczność spektakle: *Pewnego razu w Wenecji* – wspólny projekt Baletu z Atelier Teatralnym Studio Dono oraz *Gdy Polska spotyka Indie* z obsadą polsko-indyjską, podczas XVI Festiwalu Tańców Dworskich *Cracovia Danza* w Centrum Kongresowym ICE.

Balet występował również podczas licznych międzynarodowych festiwali oraz wydarzeń artystycznych, były to m.in. VI Indo-European Dance & Music Festival (New Delhi, Indie), VIII Gala Baletowa z okazji Międzynarodowego Dnia Tańca w Operze Śląskiej w Bytomiu czy Dni Europejskie w Aix-en-Provence (Francja).

Balet wziął także udział w wydarzeniu charytatywnym – zrealizowana została *Suita tańców dawnych* podczas charytatywnego Balu u Arcyksięcia organizowanego przez Stowarzyszenie „Pola Chwały” 2015 na Zamku w Niepołomicach.

Teatr zrealizował łącznie 371 wydarzeń, w których uczestniczyło 75 000 widzów.

Działalność edukacyjna

W październiku Balet rozpoczął realizację nowego, pilotażowego programu *Szkoła Cracovia Danza*, polegającego na prowadzeniu nauki tańców historycznych z okresu renesansu i baroku dla miłośników tańców dawnych, mieszkańców Krakowa i okolic. Balet prowadził współpracę z licznymi filharmoniami na terenie całego kraju, współtworząc programy edukacyjne. „Cracovia Danza” prowadziła także działalność edukacyjną z wykorzystaniem nowych kanałów komunikacyjnych i środków multimedialnych – np. przygotowała dla Instytutu Muzyki i Tańca multimedialny materiał szkoleniowy, który zostały umieszczone na nowym, specjalnie stworzonym portalu o tańcu.

Tabela 1. Działalność krakowskich teatrów w 2015 roku

Nazwa teatru	Frekwencja (w %)	Liczba		
		Tytułów w repertuarze	widowisk plenerowych	spektakli w koprodukcji
Organizator instytucji kultury: Miasto Kraków				
Teatr Ludowy	92,45	43	1	1
Teatr „Bagatela” im. T. Boya-Żeleńskiego	83,55	28	0	0
Teatr „Grotoska”	89	31	1	0
Teatr „Łąźnia Nowa”	87,78	15	0	8
Teatr KTO	90	10	144	0
Balet Dworski „Cracovia Danza”	–	20	13	5
Krakowski Teatr Variete	63	5	0	1
Organizator instytucji kultury: Województwo Małopolskie i Miasto Kraków				
Krakowski Teatr – Scena STU		23		1

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

W 2015 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, najwięcej spektakli zagrał Teatr „Bagatela” – 644 przedstawienia obejrzało aż 163 842 widzów. Największą frekwencję natomiast uzyskał Teatr Ludowy (92,45%). Teatr KTO specjalizujący się w przedstawieniach plenerowych w 2015 roku zrealizował ich ogółem aż 144, w tym 129 w Krakowie.

Tabela 2. Udział teatrów miejskich w festiwalach i przeglądach teatralnych w kraju i za granicą w 2015 roku

Teatr	Liczba festiwalu/ przeglądów z udziałem teatru		Liczba spektakli zagranicznych na festiwalach/ przeglądach		
	w kraju	za granicą	w kraju	za granicą	ogółem
Teatr Ludowy	5		5	0	5
Teatr „Bagatela” im. T. Boya-Żeleńskiego	12	0	16	0	16
Teatr „Grotoska”	4	0	6	0	6
Teatr „Łąźnia Nowa”	9	1	27	2	29
Teatr KTO	5	6	5	8	13
Balet Dworski „Cracovia Danza”	8	2	11	8	19
Krakowski Teatr Variete	0	0	0	0	0
Krakowski Teatr – Scena STU	2	0	2	0	2

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

Najwięcej spektakli podczas festiwalu i przeglądów w kraju zaprezentował Teatr „Łąźnia Nowa” i Teatr „Bagatela” im. T. Boya-Żeleńskiego. Natomiast na festiwalach i przeglądach zagranicznych najwięcej przedstawień zagrały Teatr KTO i Balet Dworski „Cracovia Danza”.

Tabela 3. Inne formy działalności teatrów miejskich (poza produkcją spektakli teatralnych)

Teatr	Warsztaty teatralne			Lekcje teatralne		Koncerty		Projekcje filmowe		Wystawy	Gry miejskie			Sesje, seminaria, sympozja		Imprezy/akcje plenerowe (niebędące spektaklami plenerowymi)	Inne, np. wykłady odczyty, prelekcje, spotkania		
	liczba																		
	projektów	dni warsztatowych	uczestników	projektów	uczestników	projektów	uczestników	projektów	uczestników		projektów	projektów	uczestników	projektów	uczestników			projektów	projektów
Teatr Ludowy	15	45	1 344	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	10			
Teatr „Bagatela”	25	45	973	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	19			
Teatr „Groteska”	9	43	1 075	0	0	0	0	0	0	1	2	480	2	40	0	9			
Teatr „Łażnia Nowa”	3	75	43	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	30	74	24			
Teatr KTO	4	72	45	0	0	0	0	3	450	3	0	0	0	0	0	0			
Balet Dworski „Cracovia Danza”	47	175	2 875	3*	130	85	24 600	4	100	2	0	0	0	0	0	—*			
Krakowski Teatr Variete	0	0	0	0	0	2	450	0	0	0	2	113	0	0	0	2			
Krakowski Teatr – Scena STU	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			

* nagranie filmów z lekcjami tańca i przygotowanie ich opisów dla portalu Instytutu Muzyki i Tańca: tance.edu.pl; wykłady: 47 (2 115 uczestników)

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

Krakowskie teatry prowadziły szeroką działalność w formie warsztatów i lekcji teatralnych, koncertów, projekcji filmowych, wystaw, gier miejskich i seminariów. Najwięcej uczestników zgromadziły warsztaty i koncerty zorganizowane przez Balet Dworski „Cracovia Danza”.

Tabela 4. Udostępnienie sal teatralnych przez miejskie teatry w 2015 roku

Teatr	Liczba wydarzeń obcych zrealizowanych w przestrzeniach teatru	
	spektakle obce	inne projekty
Teatr Ludowy	55	13
Teatr „Bagatela” im. T. Boya-Żeleńskiego	10	8
Teatr „Grotoska”	5	14
Teatr „Łażnia Nowa”	5	3
Teatr KTO	8	3
Balet Dworski „Cracovia Danza”	0	0
Krakowski Teatr Variete	0	4
Krakowski Teatr – Scena STU	0	0

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

Tabela 5. Udogodnienia w zakresie obsługi widza i udostępnienia oferty teatrów osobom zagrożonym wykluczeniem

Czy teatr posiada system do...	prezentacji przekładu tekstu widowiska dla obcokrajowców (ekrany, promptery itp.)	audiodeskrypcji	elektronicznej sprzedaży biletów
Teatr Ludowy	nie	nie	tak
Teatr „Bagatela”	tak	tak	tak
Teatr „Grotoska”	nie	tak	tak
Teatr „Łażnia Nowa”	tak	nie	tak
Teatr KTO	nie	nie	tak
Balet Dworski „Cracovia Danza”	nie	nie	nie ¹
Krakowski Teatr Variete	nie	nie	tak
Krakowski Teatr – Scena STU	nie	nie	nie

¹ teatr korzysta z zewnętrznego portalu do sprzedaży biletów

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

Większość krakowskich teatrów posiada system elektronicznej sprzedaży biletów. Teatry starają się wprowadzać szereg udogodnień umożliwiających udostępnienie ich oferty kulturalnej osobom zagrożonym wykluczeniem: systemy do prezentacji przekładu tekstu widowiska dla obcokrajowców, systemy do audiodeskrypcji.

II. Premiery w krakowskich teatrach (narodowym, samorządowych i innych) w 2015 roku

Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej

1. *Gyubal Wahazar*, reż. Paweł Świątek, premiera 28 lutego (Duża Scena)
2. *Sprawa Gorgonowej*, reż. Wiktor Rubin, premiera 28 marca (Scena Kameralna)
3. *Kwestia techniki*, reż. Michał Buszewicz, premiera 11 kwietnia (Nowa Scena)
4. *Ojciec matka tunel strachu*, reż. Wojtek Klemm, premiera 22 maja (Nowa Scena)
5. *Hamlet*, reż. Krzysztof Garbaczewski, premiera 13 czerwca (Duża Scena)
6. *Wróg ludu*, reż. Jan Klata, premiera 3 października (Duża Scena)
7. *Płatonow*, reż. Konstantin Bogomołow, premiera 19 grudnia (Scena Kameralna)

Opera Krakowska w Krakowie

1. *Piękna Helena* (J. Offenbach), reż. Rudolf Ziolo, premiera 27 lutego
2. *Mała Msza Uroczysta* (G. Rossini) w kaplicy św. Kingi w Kopalni Soli „Wieliczka”, reż. Bogusław Nowak, premiera 15 maja
3. *Emocje* (balet), choreografia: Katarzyna Aleksander-Kmieć, premiera 29 maja
4. *Cyganeria* (G. Puccini), reż. Laco Adamik, premiera 25 września
5. *Muzyka i magia*, reż. Wojciech Graniczewski, premiera 23 października
6. *Król Roger* (K. Szymanowski), reż. Michał Znaniecki, premiera 13 listopada

Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie

1. *Pinokio* (Carlo Collodi), reż. Jarosław Kilian, premiera 12 kwietnia (Duża Scena)
2. *Romeo i Julia* (William Szekspir), reż. Marcin Hycnar, premiera 12 września (Duża Scena)
3. *Karaoke Box* (Iwan Wyrpajew), reż. Aneta Groszyńska, premiera 14 lutego (Scena Miniatura)
4. *Ziemia, planeta ludzi* (Antoine de Saint-Exupery), reż. Daria Kopiec, premiera 11 października (Scena Miniatura)
5. *Rytuał* (Ingmar Bergman), reż. Iwona Kempa, premiera 28 listopada (Scena Miniatura)
6. *Kto wyciągnie kartę wisielca, kto błazna?* (spektakl autorski na motywach *Króla Leara* W. Szekspira), reż. Paweł Miśkiewicz, premiera 26 czerwca (MOS)
7. *Wszechświat w pigułce* (Simon Burt), reż. Iwona Kempa, premiera 7 maja (MOS, projekt *Teatr 13+*)
8. *Bóg, ja i pieniądze*, tekst i reż. Maciej Wojtyszko, premiera 14 maja (monodram, kawiarnia Mimika)

Teatr „Bagatela” im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego

1. *Lot nad kukuczym gniazdem*, reż. Ingmar Villqist, premiera 29 stycznia
2. *Szaleństwa nocy*, reż. Iwona Jera, premiera 13 lutego
3. *Seks dla opornych*, reż. Henryk Jacek Schoen, premiera 25 marca
4. *Poskromienie złoŹnicy*, reż. Michał Kotański, premiera 18 czerwca
5. *Strach się bać*, reż. Dariusz Starczewski, premiera 11 lipca
6. *Płomień żądzy*, reż. Małgorzata Bogajewska, premiera 1 października

Teatr „Groteska”

1. *XV Reality Shopka Show – Shopka & Przyjaciele*, reż. Adolf Weltschek, premiera 31 stycznia
2. *Skąpiec* (Molier), reż. Włodzimierz Nurkowski, premiera 18 kwietnia

3. *15. Wielka Parada Smoków: Z czterech stron świata*, inscenizacja Adolf Weltschek, realizacja: 30 maja
4. *Ania z Zielonego Wzgórza*, reż. Adolf Weltschek, premiera 25 września
5. *Trzy Świnki* (na motywach baśni braci Grimm), reż. Lech Walicki, premiera 5 grudnia

Teatr KTO

1. *Peregrinus*, reż. Jerzy Zoń, premiera 18 maja (podczas Światowej Wystawy EXPO 2015 w Mediolanie)
2. *Neomonachomachia*, reż. Jerzy Zoń, premiera 3 października (podczas 5. Nocy Poezji)

Teatr Ludowy

1. *Sex, prochy, Rock & Roll*, reż. Tomasz Obara, premiera wznowieniowa w styczniu
2. *Ballada o Nowej Hucie*, reż. Piotr Waligórski, premiera 6 lutego
3. *Mending Fences. Wszystko o związkach*, reż. Tomasz Obara, premiera 27 lutego
4. *Amy. Klub 27*, reż. Piotr Sieklucki, premiera 6 marca
5. *Wychowanka*, reż. Mikołaj Grabowski, premiera 22 maja
6. *53 Wojny*, reż. Paweł Szumiec, premiera 12 czerwca
7. *Kartoteka*, reż. Marcin Kalisz, premiera 30 października

Teatr Łąźnia Nowa

1. *Koncert życzeń*, reż. Yana Ross, premiera 9 stycznia
2. *Pelcia, czyli jak żyć, żeby nie odnieść sukcesu*, reż. Joanna Szczepkowska, premiera 7 marca
3. *Maciej Korbowa i Bellatrix*, reż. Krystian Lupa, premiera 28 kwietnia
4. *Skowyt*, reż. Maciej Podstawny, premiera 11 czerwca
5. *Nieznośnie długie objęcia*, reż. Iwan Wyrypajew, premiera 4 grudnia (w ramach Festiwalu Boska Komedia 2015)
6. *Kalkstein/ Czarne słońce*, reż. Joanna Grabowiecka, premiera 5 grudnia (w ramach Festiwalu Boska Komedia 2015)
7. *Wielcy inni: depresje. Szymborska, Rymkiewicz, Bielicka*, reż. Jacek Kozłowski, premiera 5 grudnia (w ramach Festiwalu Boska Komedia 2015)

Krakowski Teatr – Scena STU

1. Tryptyk *Wędrowanie* (wg S. Wyspiańskiego), oprac. i reż. Krzysztof Jasiński, premiera 20 lutego
2. *Wariat i zakonnica* (S.I. Witkiewicz), reż. Krzysztof Jasiński, premiera wznowieniowa 27 marca
3. *Kolacja na cztery ręce* (P. Barz), reż. Krzysztof Jasiński, premiera 6 listopada
4. *Mały Książę* (A. de Saint-Exupery), reż. Krzysztof Jasiński, premiera 6 grudnia

Balet Dworski „Cracovia Danza”

1. *Pewnego razu w Wenecji*, inscenizacja i scenariusz: Agnieszka Cianciara-Fröhlich, premiera 22 lutego
2. *Gdy Polska spotyka Indie*, inscenizacja i scenariusz: Romana Agnel, premiera 26 lipca
3. *Wesele w Ojcowie*, inscenizacja i choreografia: Leszek Rembowski, premiera 9 listopada

Krakowski Teatr Variete

1. *Legalna blondynka*, reż. Janusz Józefowicz, premiera 31 maja
2. *Przeżarty na śmierć*, reż. Ron Aldridge, premiera 30 października

Teatr Nowy

1. *My z ZMP – komunistyczna rewia*, reż. Janusz Marchwiński, premiera 23 maja
2. *Umarła kasta*, reż. Iwona Jera, premiera 20 czerwca
3. *Szwaczki*, reż. Piotr Sieklucki, premiera 26 września
4. *Wszystkie misie lubią miód*, reż. Mikita Valadzko, premiera 27 listopada

Teatr PWST

1. *Baśń o Andersenie*, reż. Małgorzata Hajewska-Krzysztofik, premiera 10 stycznia
2. *Niech żyje wojna!!!*, reż. Remigiusz Brzyk, premiera 12 stycznia
3. *Amok. Pani Koma zbliża się!*, reż. Marcin Liber, premiera 2 marca
4. *Jednak Płatonow*, reż. Paweł Miśkiewicz, premiera 30 listopada

Teatr Mumerus

1. *Czas nielegalny*, reż. Wiesław Hołdys, premiera: 30 sierpnia
2. *Stół z powyłamywanymi nogami*, reż. Wiesław Hołdys, premiera: 9 listopada

Teatr Barakah

1. *Hotel Kijów*, reż. Judyta Berłowska, premiera 7 lutego
2. *Noce Waniliowych Myszy* odc. 1. *Kurwidotek*, reż. Ana Nowicka, premiera 7 marca
3. *Sąsiedzi*, reż. Andrzej Sadowski, premiera 27 marca
4. *Dali*, opracowanie tekstu i dramaturgia: Patrycja Kowańska, premiera 11 kwietnia
5. *Noce Waniliowych Myszy* odc. 2. *Latawisko*, reż. Ana Nowicka, premiera 13 kwietnia
6. *Świadkowie*, reż. Piotr Jędrzejak, premiera 25 kwietnia
7. *Noce Waniliowych Myszy* odc. 3. *Wyborowo*, reż. Ana Nowicka, premiera 16 maja
8. *Noce Waniliowych Myszy* odc. 4. *Ciasna Góra*, reż. Ana Nowicka, premiera 4 czerwca
9. *Noce Waniliowych Myszy* odc. 5. *Lokalna Kretynka*, reż. Ana Nowicka, premiera 12 października

Teatr Figur Kraków

1. *Robot i motyl*, reż. Dagmara Żabska, premiera 4 grudnia

Teatr Mist

1. *Żabka (komedia kryminalna)*, reż. Bożena Gałczyńska-Szurek, premiera 20 listopada
2. *Romantycy z Solvayu 1940*, reż. Stanisław Michno, premiera 18 grudnia

Teatr Tańca DF

1. *Jestem pomiędzy/ EIMAI ANAMEΣA*, reż. Katarzyna Skawińska, premiera 14 listopada

Teatr Akne

1. *Jestem Medeq?*, reż. Zofia Kalińska, premiera wznowieniowa 24 września
2. *Małe Requiem dla Kantora*, reż. Zofia Kalińska, premiera: 8 grudnia

Teatr Odwrócony

1. *Noc Listopadowa/ Święte Szaleństwo*, reż. Szymon Budzyk, premiera 19 listopada
2. *Wariat i zakonnica*, reż. Szymon Budzyk, premiera 1 października
3. *Idiota*, reż. Zmicer Chartkou (Białoruś), premiera 11 czerwca

4. *Wesołe miasteczko*, reż. Szymon Budzyk, premiera 9 kwietnia
5. *Matka*, reż. Szymon Budzyk, premiera 29 stycznia

Scena Repertuarowa Sten, Teatr Zależny

1. *Atomowy seks w pierwszorzędnym gatunku*, scenariusz i reż. Zbigniew Kozłowski, premiera 25 kwietnia
2. *THEATRUM POETICUM Anny Świrszczyńskiej*, scenariusz i reż. Ziuta Zającówna (Teatr Proscenium), premiera 3 października

III. Najważniejsze festiwale teatralne realizowane przez miejskie instytucje kultury

Boska Komedia – Teatr „Łażnia Nowa”

Od 4 do 13 grudnia 2015 roku trwała 8. Edycja Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego *Boska Komedia*, która objęła: 10 festiwalowych dni, 28 przedstawień, w tym 4 premiery, 14 spektakli konkursowych i 9 przedstawień młodych twórców. W Festiwalu wzięło udział ponad 300 artystów, spektakle obejrzało ponad 8 000 widzów, w tym międzynarodowe jury, producenci, kuratorzy, dziennikarze i krytycy z całego świata – ponad 100 gości zagranicznych.

Międzynarodowy Festiwal Teatralny *Boska Komedia* co roku jest producentem lub współproducentem przedstawień teatralnych. W 2015 roku wśród tych produkcji znalazły się cztery przedstawienia: *Niežnośnie długie objęcia* Iwana Wyrpajewa, *Plac Bohaterów* Krystiana Lupy, *Kalkstein/ Czarne słońce* Joanny Grabowieckiej oraz *Wielcy inni: depresje. Szymborska, Rymkiewicz, Bielicka* Jacka Kozłowskiego.

Festiwal stanowi prezentację najlepszych spektakli z całego kraju, łącząc je z przeglądem twórczości najmłodszych i mniej znanych reżyserów.

W ramach Festiwalu przyznawane są nagrody w 10 kategoriach: 50 tys. PLN za najlepsze przedstawienie sezonu, nagrody za grę aktorską, reżyserię, muzykę, scenografię, dźwięk i oprawę wizualną.

Liczba publikacji dotyczących wydarzeń 8. edycji Festiwalu wyniosła w Internecie – 383, w prasie – 133, w radio 48, w TV – 11.

28. *Ulica – Międzynarodowy Festiwal Teatrów Ulicznych – Teatr KTO*

Trwał od 9 do 12 lipca 2015 roku. Tematem wiodącym 28. edycji był fenomen klauna („Klaun, boski pomazaniec”). Podczas 4-dniowego święta teatralnego, na najpiękniejszych scenach plenerowych Krakowa (Rynek Główny, Mały Rynek, plac Szczepański), dziewięćdziesiąt tysięcy widzów podziwiała przedstawienia uliczne, wielkie widowiska plenerowe, występy solowe, przedstawienia baletowe i popisy klaunów – w sumie ponad 80 realizacji teatralnych. Legendarni twórcy tego gatunku – Jango Edwards, Leo Bassi i Pat Belland, w rozmowach z widzami opowiadali o swojej pracy, przybliżali tajniki stosowanych technik, dzielili się refleksjami na temat współczesnej sztuki klaunady. Dopełnieniem programu teatralnego były projekcje filmowe arcydzieł kina światowego z klaunem w roli głównej (Kino Pod Baranami).

W Teatrze Zależnym kilka przedstawień scenicznych przybliżyło zjawisko współczesnego polskiego komedianta, błazna i klauna. W widowisku wzięło udział około 40 wykonawców – artyści Krakowskiego Teatru Tańca, Teatru KTO oraz wolontariusze. W główne role wcielili się

krakowscy aktorzy: Ewa Kaim, Beata Malczewska, Krzysztof Jędrysek, Grzegorz Łukawski, Franciszek Muła. Tekst widowiska został dopełniony poprzez muzykę, ruch sceniczny, scenografię, kostiumy, efekty świetlne i ogniowe oraz teatralne obrazy rozgrywane w kilku planach przestrzennych (scena, płyta Rynku, mobilny mansjon).

Festiwal *Materia Prima*. 3. Międzynarodowy Festiwal Teatru Formy. Bieguny kultury

Trwał od 21 do 28 lutego 2015 roku. Jest to wydarzenie unikalne na skalę światową ze względu na fakt, iż koncentruje się na teatrze formy, posługującym się wyjątkowym językiem komunikacji pozawerbalnej, łączącym teatr maski, lalek, przedmiotów, cieni, nowy cyrk, teatr ruchu, tańca, teatr plastyczny, performans itp. W edycji 2015 na Festiwalu zaprezentowano starannie wyselekcjonowane spektakle w wykonaniu dwunastu wybitnych teatrów z Francji, Izraela, Niemiec, Norwegii, Rosji, Włoch i Polski. W ramach Festiwalu wystąpiły światowej sławy teatry, obecne na najbardziej prestiżowych festiwalach, laureaci znaczących nagród, a większość z nich zagościła w Polsce po raz pierwszy.

XVI Festiwal Tańców Dworskich *Cracovia Danza*

Istniejący od 2000 roku Festiwal Tańców Dworskich, organizowany przez Balet Dworski „Cracovia Danza” to jedyne tego typu, unikatowe na skalę światową, wydarzenie. Co roku, latem, skupia w Krakowie mistrzów tańca historycznego oraz liczne zespoły z całego świata specjalizujące się w tańcu dworskim.

Motywy przewodnim 16. edycji Festiwalu (26 lipca – 2 sierpnia 2015 roku) była „Groteska i komedia w tańcu dworskim”. Festiwal zainaugurowano premierowym widowiskiem *Kiedy Polska spotyka Indie* z udziałem mistrzów tańca i muzyki z Indii i Polski. Podczas wielkiego finału na Rynku Głównym, na scenie pod Wieżą Ratuszową, odbyła się inscenizacja *Pewnego razu w Wenecji*, w której wykorzystano prawdziwe maski i kostiumy z epoki oraz oryginalne osiemnastowieczne układy taneczne przygotowane przez Studio Dono oraz Balet Dworski „Cracovia Danza” we współpracy z francuską choreografką i tancerką Irène Ginger. Festiwal zakończył się wielkim balem dla publiczności z udziałem międzynarodowego grona tancerzy i muzyków, który poprowadziła Marie-Claire Bär Le Corre. Festiwal corocznie obfituje w wydarzenia towarzyszące – wystawy, wykłady, koncerty, zajęcia aktorskie, nawiązujące do tematu przewodniego.

VI Krakowskie Miniatury Teatralne

Cykl zatytułowany Krakowskie Miniatury Teatralne został po raz pierwszy zorganizowany przez Śródmiejski Ośrodek Kultury w 2010 roku. Z założenia lipcowe prezentacje to zarówno mniejsze i większe formy, etiudy, jak również monodramy. Publiczność ma okazję do spotkania z wybitnymi artystami i wspaniałymi osobowościami teatru (polskiego i europejskiego). Po spektaklach przeprowadzane są rozmowy z twórcami i aktorami biorącymi udział w przedstawieniach teatralnych.

Choć Festiwal jest przygotowany corocznie przede wszystkim z myślą o miłośnikach mniejszych form teatralnych (spektakli małoobsadowych i monodramów), to w 2015 roku zainaugurowano go spektaklem Jerzego Satanowskiego *Konie narowiste*, w którym wystąpiło dziesięciu aktorów i septet muzyczny. Poza formę miniatury wykraczała także realizacja sceniczna komedii *Porwanie Sabinek* w adaptacji Juliana Tuwima, zaprezentowana przez Teatr Kamienica Emiliana

Kamińskiego, z udziałem dziewięciu aktorów. Festiwal cieszy się dużym zainteresowaniem krakowian. W 2015 roku 6 spektakli festiwalowych obejrzało ponad 2 200 widzów.

IV. Komunikacja z odbiorcą/ uczestnikiem oferty i promocja wydarzeń teatralnych

Teatry miejskie stosują wiele zróżnicowanych narzędzi do promowania swojej oferty. Informują mieszkańców i potencjalnych odbiorców o wydarzeniach za pośrednictwem reklamy outdoorowej na billboardach i ekranach multimedialnych – citylightach, na nośnikach typu LED w otwartych przestrzeniach miejskich lub w sieciach handlowych (np. Tesco, Alma), za pomocą spotów reklamowych w mediach (np. Radio Kraków i RMF MAXXX, TVP Kraków), spotów reklamowych w Telewizji M i w Bus TV, na miejskim portalu internetowych Magiczny Kraków, Karnet, na stronach branżowych portali teatralnych, poprzez Instagram czy Google+.

Wszystkie teatry miejskie przy promocji własnych wydarzeń korzystają z takich narzędzi jak newsletter, Facebook i You Tube.

V. Krakowskie muzea – najważniejsze wydarzenia i sukcesy w 2015 roku

MUZEUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ W KRAKOWIE MOCAK

Działalność wystawiennicza

Muzeum zorganizowało w 2015 roku 23 wystawy czasowe, w tym 3 zewnętrzne. W przestrzeni ekspozycyjnej MOCAK-u można było zobaczyć między innymi wystawę *Artyści z Krakowa. Generacja 1980-1990* (rozpoczynającą serię przedstawiającą dorobek artystów mieszkających i pracujących w Krakowie), *Polska-Izrael-Niemcy. Doświadczenie Auschwitz* (podkreślającą istotną obecność tematu Auschwitz w dyskursie historyczno-społeczno-kulturowym), *Gender w sztuce* (kolejny projekt MOCAK-u z serii konfrontującej istotne terminy cywilizacyjne z interpretacją około czterdziestu artystów) oraz *Logiczna emocja. Współczesna sztuka japońska* (stanowiącą próbę znalezienia istoty „japońskości”, przedstawienia jej w różnych kontekstach oraz określenia decydujących wyróżników jej estetyki). We współpracy z Centrum Sztuk Prześladowanych w Solingen (Zentrum für verfolgte Künste im Kunstmuseum Solingen) Muzeum przygotowało ekspozycję *Śmierć nie ma ostatniego słowa. Doświadczenie Auschwitz dzisiaj*.

Rozwój kolekcji

Na rozwój zbiorów Muzeum otrzymało w 2015 roku dotacje z programu *Kolekcje*, priorytet: „Narodowe kolekcje sztuki współczesnej Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego”. W ramach dotacji zakupiono do kolekcji MOCAK-u 34 dzieła, w tym m.in. prace Mariusza Tarkawiana, Ryszarda Waśko, Leopolda Kesslera, Pawła Książka, Mayi Gould, Juliana Opiego, Deborah Sengl, Nikity Shalenny, Rezy Aramesha czy Roberta Devriendta.

Publikacje

Nakładem działającego w ramach Muzeum wydawnictwa w 2015 roku ukazało się 12 publikacji towarzyszących wystawom. Katalogi zawierały teksty kuratorskie, eseje, archiwalia, wywiady z artystami i reprodukcje prac z wystaw. Ponadto Muzeum wydało poemat wizualny Ryszarda Krynickiego *G* wykorzystujący nagłówki artykułów oraz fragmenty tekstów prasowych do stworzenia wyjątkowego zbioru wierszy-kolaży; autobiograficzną opowieść Michela Kichki – *Drugie pokolenie. Czego nie powiedziałem mojemu ojcu* – komiks przywołujący decydujące momenty z dzieciństwa, młodości i dorosłego życia w cieniu Shoah. Ukazał się również przekład książki Jürgena Kaumköttera *Śmierć nie ma ostatniego słowa*, towarzyszący wystawie *Polska-Izrael-Niemcy. Doświadczenie Auschwitz* oraz dwa numery interdyscyplinarnego czasopisma „MOCAK Forum”.

Najważniejsze wydarzenia:

Do ważniejszych wydarzeń, jakie odbyły się w MOCAK-u można zaliczyć pokaz filmu *Brundibár Revisited* (reż. Douglas Wolfsperger, 2014) który towarzyszył wystawie *Polska-Izrael-Niemcy. Doświadczenie Auschwitz*, 11. *Dzień Otwartych Drzwi Muzeów Krakowskich w MOCAK-u*, udział w akcji „Tydzień Kultury Bez Barrier”, koncerty orkiestry Sinfonietta Cracovia w ramach cyklu *Muzyka bez poklasku*, cykl autorskich oprowadzań po wystawie *Gender w sztuce*, w których wzięły udział między innymi Sławomira Walczewska i Anna Taszycka, udział w *Kraków Live*

Festival i przygotowanie plenerowej wystawy *Miejsce*, Kino letnie w MOCAK-u w ramach wystawy *Gender w sztuce*, wykład Ruth Ellen Gruber poświęcony różnym formom upamiętniania historii i budowaniu wspólnej pamięci żydowskiej, spotkanie z profesorem Ann Snitow, warsztaty z udziałem Michela Kichki, udział w Targach Książki w Paryżu *Salon du livre de Paris*, oprowadzanie po wystawie *Logiczna emocja. Współczesna sztuka japońska* i spotkanie z Akihisą Hiratą, którego pracę *Häm* prezentowano na ekspozycji. Istotnym wydarzeniem była także dyskusja wiceprzewodniczącej niemieckiego Bundestagu Claudii Roth i izraelskiej artystki Sigalit Landau, które rozmawiały w Muzeum o relacji między sztuką a polityką.

Działalność edukacyjna

Poprzez swoją działalność edukacyjną w 2015 roku Muzeum upowszechniało ideę społeczeństwa otwartego na sztukę. Kontynuowane były projekty, których formuły sprawdziły się w latach ubiegłych, a jednocześnie podjęto szereg nowych inicjatyw, będących rezultatem uważnej obserwacji problematyki współczesnej edukacji w zakresie sztuki oraz potrzeb jej odbiorców. Do najważniejszych osiągnięć Muzeum należy opracowanie i zrealizowanie ponad 320 innowacyjnych działań edukacyjnych, takich jak projekt *Twórcza Kolekcja* (dofinansowany z budżetu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego), konferencja *W poszukiwaniu integracji. Praca z uczniem z zaburzeniami psychicznymi* dedykowana pamięci prof. Marii Orwid – lekarza psychiatry, prekursorce terapii rodzinnej oraz konferencja prasowa *Dotknij sztuki. O edukacji innymi zmysłami niż wzrok* prezentująca dotychczasowe osiągnięcia Muzeum w zakresie udostępniania sztuki osobom z dysfunkcją wzroku.

Na szczególną uwagę zasługują projekty *Muzeum bez barier* i *Twórcza Kolekcja*. Wśród adresatów działań podejmowanych w ramach projektu *Muzeum bez barier* znajdowały się osoby niewidome i z dysfunkcją wzroku, osoby głuchonieme, pacjenci szpitali psychiatrycznych, uczniowie przyszpitalnych szkół, uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej, wychowankowie domów dziecka i świetlic socjoterapeutycznych, seniorzy w trakcie leczenia psychiatrycznego, dorosłe osoby z autyzmem. Projekt ma charakter integracyjny i animacyjny. W 2015 roku odbyło się 12 spotkań dla osób niepełnosprawnych, m.in. pacjentów z Oddziału Rehabilitacyjno-Psychiatrycznego w Krakowie czy uczniów Zespołu Szkół Specjalnych nr 2 w Krakowie. Zorganizowano także warsztaty i spotkania skierowane do osób z dysfunkcją wzroku w ramach *Tygodnia Kultury bez Barier 2015* w MOCAK-u.

Celem rocznego projektu *Twórcza Kolekcja*, dofinansowanego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, było umożliwienie osobom w różnym wieku i o różnym statusie społecznym wejścia w twórczą interakcję z dziełami z kolekcji MOCAK-u oraz zwiększenie dostępności sztuki dla grup zagrożonych wykluczeniem. W ramach projektu zrealizowano 21 wydarzeń edukacyjnych, w tym warsztaty z edukatorami, warsztaty z artystami i warsztaty z artystami o charakterze happeningu, a także wydano komplet 5 zeszytów edukacyjnych *Twórcza Kolekcja* i stworzono aplikację mobilną MOCAK Cube.

Ponadto Muzeum po raz kolejny otrzymało certyfikat Miejsca Przyjaznego Maluchom oraz Miejsca Przyjaznego Seniorom. W wydarzeniach organizowanych przez Muzeum w 2015 roku uczestniczyło 104 876 osób.

MUZEUM INŻYNIERII MIEJSKIEJ W KRAKOWIE

Najważniejsze wydarzenia i przedsięwzięcia

Muzeum było głównym organizatorem konferencji naukowej: the 2015 Annual Conference of CIMUSET ICOM – International Committee for Museums and Collections of Science and Technology International Council of Museums, w której uczestniczyło 60 osób z 15 krajów. CIMUSET to prestiżowa organizacja zrzeszająca muzealników nauki i techniki z muzeów całego świata. Konferencja po raz pierwszy odbyła się w Polsce. W ramach konferencji wygłoszono 26 wykładów i prelekcji, uczestnicy konferencji wzięli udział w 3 rodzajach zajęć warsztatowych związanych z przykładową działalnością edukacyjną w muzeum techniki.

W 2015 roku Muzeum podjęło i realizowało szereg działań dotyczących podniesienia atrakcyjności udostępnianych wystaw stałych, wpisujących się założeniami w koncepcję SMART w Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie. Zmodernizowano i rozbudowano wystawy stałe udostępniane w oddziale nr I – Zajezdnia: *Historia krakowskiej komunikacji zbiorowej i Z dziejów polskiej motoryzacji*. Na bazie modernizowanych wystaw opracowano i wyprodukowano wystawy: *Inżynieryjny portret miasta* oraz *Motokultura* – w nowej aranżacji, wyposażone w sprzęt AV, IT (ekrany projekcyjne i dotykowe), za pomocą którego udostępniane są filmy archiwalne, aplikacje oraz prezentacje związane z tematyką udostępnianych wystaw; powierzchnia zmodernizowanych wystaw: 1 100 m². Rozbudowano ekspozycję stałą oddziału nr 2 – Ogród Doświadczeń o nowe instalacje interaktywne: *Wyścigi magnezu, Pętla śmierci, Dziurawy labirynt, Rura Rubensa*.

Łącznie we wszystkich projektach organizowanych lub współorganizowanych przez Muzeum w 2015 roku uczestniczyło 170 157 zwiedzających.

Nagrody i wyróżnienia dla Muzeum

- Nagroda główna w konkursie „Sybilla 2014” organizowanym przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego – przyznano w kategorii wystaw przyrodniczych i technicznych: za realizację wystawy geologiczno-przyrodniczej w Ogrodzie Doświadczeń im. S. Lema
- Tytuły „Miejsce przyjazne maluchom” przyznane przez „Gazetę Wyborczą” dla Muzeum i niezależnie dla Ogródu Doświadczeń
- Zwycięstwo Ogródu Doświadczeń w internetowym konkursie „Top atrakcje 2015” w kategorii „Parki rozrywki”
- Złoty medal jubileuszu obchodów 600-lecia lokacji Swoszowic – Gloria Radices Sulphureum

MUZEUM HISTORYCZNE MIASTA KRAKOWA

Najważniejsze działania podjęte w 2015 roku

- Przygotowanie scenariusza wystawy stałej w planowanym Muzeum Podgórze
- Aktywny udział pracowników Muzeum w I Kongresie Muzealników w Łodzi (23-25 kwietnia); Michał Niezabitowski, dyrektor Muzeum, pełnił funkcję Przewodniczącego Komitetu Programowego Kongresu
- Pozyskanie dofinansowania Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego do czterech zadań Muzeum:
 - a) Zakup kolekcji obrazów Szarskich

- b) Pochód Lajkonika – niematerialny skarb Krakowa, jego dokumentacja, popularyzacja
- c) Szopka krakowska, czyli korowód choinkowy od szopki do bańki, warsztaty rękodzieła ludowego
- d) Tadeusz Pawlikowski i teatr publiczny w Krakowie

Liczba zwiedzających w roku 2015 wyniosła 1 097 035 osób.

Zorganizowane wystawy – m.in.:

- *Krakowskie tradycje. Bractwo Kurkowe i Lajkonik*, Muzeum Wschodniostowackie w Koszycach
- *Cracovia 3D Kraków europejskie miasto prawa magdeburgskiego*, Kulturhistorisches Museum Magdeburg
- *Patera i wazon Fabryki Fajansów Niedźwiecki, Kraków – Dębniki, przed 1910 rokiem*
- *Wyzwolenie czy zniewolenie? W 70. rocznicę bitwy o Kraków*, Fabryka Emalia Oskara Schindlera
- z cyklu *Artyści zapomniani – Daniel Mróz*, Kamienica Hipolitów
- *Budowali nowoczesny Kraków. Żydzi w samorządzie miejskim, gospodarczym i finansowym miasta 1866–1939*, Stara Synagoga
- *Forty austriackie w Nowej Hucie*, Oddział Dzieje Nowej Huty
- *Wolne Miasto Kraków. W poszukiwaniu nowoczesności*, Pałac Krzysztofora
- *Wielka i mała historia Wielkiej Łąki*, Dom Zwierzyniecki
- ponowne otwarcie, po pięcioletniej przerwie, wystawy stałej *Krakowskie Bractwo Kurkowe i obronność miejska* w Celestacie
- *Dwa miasta, dwa brzegi. W 100. rocznicę połączenia Podgórze i Krakowa* – przygotowana wspólnie przez Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, Archiwum Narodowe w Krakowie i Dom Kultury „Podgórze”, otwarta w Domu Historii Podgórze przy ul. Limanowskiego 13. Równoległe do wystawy zainaugurowała swoją działalność Pracownia Muzeum Podgórze jako fundament planowanego oddziału, Muzeum Podgórze

Działania edukacyjne MHK

Adresatami działań edukacyjnych realizowanych przez Muzeum są wszystkie grupy wiekowe, a także grupy szczególne, takie jak osoby niepełnosprawne fizycznie i intelektualnie, a także przewodnicy miejscy po Krakowie.

W 2015 roku Muzeum Historyczne Miasta Krakowa zrealizowało działania edukacyjne w ramach:

- oferty dla przedszkoli i szkół wszystkich stopni nauczania
- oferty dla osób indywidualnych

W ramach oferty edukacyjnej dla przedszkoli i szkół wszystkich stopni nauczania w każdym z oddziałów MHK dzieci i młodzież szkolna mogły uczestniczyć w lekcjach i warsztatach muzealnych, których tematyka związana jest z problematyką poruszaną na wystawach stałych.

Lekcje i warsztaty obejmują zagadnienia z podstaw programowych nauczania historii oraz innych przedmiotów humanistycznych (język polski, WOS, WOK), a także zajęć plastycznych. Często podejmowane są także zagadnienia wykraczające poza program szkolny.

W ofercie edukacyjnej Muzeum adresowanej do przedszkoli i szkół wszystkich stopni nauczania znalazły się: 5 propozycji dla przedszkoli, 8 propozycji dla szkół podstawowych (edukacja

wczesnoszkolna, klasy I-III), 44 propozycje dla szkół podstawowych (klasy IV-VI), 38 propozycji dla gimnazjów oraz 42 propozycje dla szkół ponadgimnazjalnych.

W ramach zimowej i letniej przerwy w roku szkolnym Muzeum przygotowuje akcje edukacyjne dedykowane dzieciom i młodzieży szkolnej. Do udziału w organizowanych wówczas zajęciach zapraszane są zarówno grupy zorganizowane, jak i odbiorcy indywidualni (*Ferie w Muzeum, Lato w Muzeum*).

Każdej wystawie czasowej organizowanej w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa towarzyszył program edukacyjny, w ramach którego organizowane były oprowadzenia, warsztaty muzealne, gry miejskie, spacer edukacyjny, wykłady itp.

Ponadto okazjonalnie w Muzeum organizowane były konkursy historyczne:

- Czy znasz Kraków?
- Mały Król Kurkowy
- Konkurs na Najpiękniejszą Szopkę Krakowską
- Vademecum młodego miłośnika Krakowa
- Dzieje i dziedzictwo kulturowe Krakowa

W ramach oferty edukacyjnej dla osób indywidualnych Muzeum zrealizowało szereg projektów, m.in.:

- programy edukacyjne:

- *Muzeomania* – cykliczny program spotkań (warsztatów muzealnych, spacerów miejskich, debat, gier terenowych, questingów i wykładów) dla podstawowych grup odbiorców: dzieci, młodzieży, osób dorosłych i seniorów, a także osób z dysfunkcjami wzroku i słuchu oraz niepełnosprawnych intelektualnie (w ramach cyklu *Kraków naprawdę dla wszystkich*)
- *Muzeum rozproszone* – cykl spotkań edukacyjnych (warsztatów muzealnych i spacerów miejskich), których celem była prezentacja dziedzictwa historycznego, kulturowego i przyrodniczego Nowej Huty – w ramach realizacji idei ekomuzeum (muzeum rozproszonego)

- wydarzenia muzealne:

Do wydarzeń muzealnych o charakterze edukacyjnym zaliczyć należy również „święta oddziałów”. Były to: *Imieniny świętego Krzysztofa* (Pałac Krzysztofora), *Tożsamość miasta* (Rynek Podziemny), *Zajrzyj do Huty* (dzieje Nowej Huty), *Wielkanoc w Muzeum. Przystanek Emaus* (Dom Zwierzyniecki), *Jom Riszon – Niedziela w Starej Synagodze* (Stara Synagoga), *Zmiana czasu* (Kamienica Hipolitów).

W ramach licznych wydarzeń cyklicznych organizowanych przez Muzeum muzealnicy przygotowali programy edukacyjne skierowane do wszystkich grup odbiorczych:

- *Noc Muzeów* (akcja wielooddziałowa)
- *Dzień Otwartych Drzwi Muzeów Krakowskich* (akcja wielooddziałowa)
- Dzień Dziecka (akcja wielooddziałowa)
- *Średniowiecze da się lubić* (Barbakan)
- *Dzień pamięci ofiar Gestapo* (ulica Pomorska)
- *Pamiętaj z nami* (Fabryka Emalia Oskara Schindlera)

- szkolenia przewodnickie:

W wybranych oddziałach Muzeum zrealizowało szkolenia dla przewodników, z wiedzy o wystawach stałych, mające na celu merytoryczne oraz metodyczne przygotowanie kandydatów do oprowadzania po ekspozycjach muzealnych. Ponadto mając na celu ustawiczne kształcenie tej grupy zawodowej z wiedzy o Krakowie, Muzeum wdrożyło program edukacyjny *Przewodnik dla zaawansowanych*.

- Inne działania, które warto wymienić, to:

- Konferencja *miejsce po, miejsce bez*
- Pochód Lajkonika
- Bieg pamięci
- Jasełka
- Marsz Pamięci

Na zamówienie oddziały Muzeum realizowały zajęcia dla grup osób z dysfunkcjami wzroku i słuchu oraz niepełnosprawnością intelektualną i ruchową, a także grup terapii zajęciowej. We wrześniu i październiku w ramach ogólnopolskiej akcji „Tydzień Kultury Bez Barrier” Muzeum zorganizowało kilka spotkań edukacyjnych dla osób niepełnosprawnych.

Nagrody i wyróżnienia

- Muzeum otrzymało wyróżnienie w konkursie na wydarzenie muzealne roku „Sybilla 2014” w kategorii inwestycje, za projekt *Modernizacja Pałacu Krzysztofory*, skrzydło zachodnie (24 kwietnia)
- wystawa czasowa *Krakowscy Wyklęci* otrzymała główną nagrodę w kategorii wystawy, w konkursie na najciekawsze wydarzenie historyczne roku 2014

MUZEUM HISTORII FOTOGRAFII im. Walerego Rzewuskiego w Krakowie

Najważniejsze wydarzenia

Poza stałą ekspozycją *Z dziejów fotografii* w siedzibie Muzeum zrealizowano 7 wystaw czasowych:

- *Jachting* (razem z mniejszą wystawą pokazywaną w klubie Rotunda podczas *Shanties 2015*)
- *Świadkowie minionego czasu* (wystawa z okazji 30-lecia Krakowskiego Klubu Fotograficznego działającego przy NCK)
- *Sen* (Tydzień Wydziału Sztuki w Mieście UP)
- *Sdielano w SSSR* (razem z mniejszą wystawą plenerową na placu Inwalidów)
- *Mniej* (ASP Kraków)
- *Niemożliwość obecności* (razem z akcją w przestrzeni miejskiej Krakowa)
- *Fotosynteza* (Marek Jan Karaś)

Z programów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Muzeum pozyskało na realizację swoich projektów 132 000 PLN.

Muzeum współrealizowało z TVP Kraków film o Zygmuncie Rytce *Rzeczpospolita Krakowska*.

Najważniejsze imprezy zrealizowane lub współrealizowane przez Muzeum

- XI *Noc Muzeów* – przygotowano dodatkowe pokazy powiązane z tematem „Noc światła w Muzeum”

- *Dzień Otwartych Drzwi Muzeów Krakowskich*, w ramach którego odbyła się prezentacja zakładu Foto-Tempo oraz prezentacja adaptacji fotografii ze zbiorów MHF dla potrzeb osób niewidzących (razem z fundacją MOFFIN)
- Prezentacja multimedialna *Idzie kadrówka...*
- *Dzień Wolnej Sztuki*
- *Tydzień Sztuki UJ*, w ramach którego MHF przygotowało warsztaty dla studentów
- Promocje książek: *Opowieści fotografistów 2* (Klub Dziennikarzy Pod Gruszką), *Hawaikum* (Forum Przestrzenie), *Hawaikum* (spotkanie z autorami w saloniku podczas Targów Książki w Krakowie)
- udział w Targach Książki w Krakowie
- Weekend seniora w ramach akcji „60+ Kultura”
- Panel dyskusyjny *Nieemożliwość obecności* (Cricoteka)

Projekty edukacyjne w Muzeum Historii Fotografii w 2015 roku

- Warsztaty dla dzieci w ramach stałego programu edukacyjnego *Polowanie na obrazy*
- Warsztaty dla dzieci w ramach projektu *Jachting* (program na ferie zimowe)
- Warsztaty dla młodzieży ze stereoskopii (program na ferie zimowe)
- Warsztaty rodzinne *Potańcz ze mną* zorganizowane na Dzień Dziecka (w ramach projektu *Nieemożliwość obecności*)
- Warsztaty rodzinne taneczno-ruchowe (Cricoteka, w ramach projektu *Nieemożliwość obecności*)
- Warsztaty dla dzieci *Kamuflaż* prowadzone przez Natalię Wiernik (w ramach projektu *Nieemożliwość obecności*)
- Cykl warsztatów dla dzieci w ramach projektu *Szkoła widzenia*
- Warsztaty dla młodzieży i dorosłych *Jak zrobić zdjęcie aparatem radzieckim* (w ramach projektu *Sdietano w SSSR*)
- Warsztaty dla młodzieży *Historie z fotografii* (w ramach projektu *Nieemożliwość obecności*)
- Warsztaty dla młodzieży z wykorzystywania fotografii w komunikatach społecznościowych
- Warsztaty dla dorosłych podopiecznych fundacji Farma Życia (w ramach projektu *Nieemożliwość obecności*)
- Warsztaty dla dorosłych podopiecznych fundacji Farma Życia (w ramach projektu *Szkoła widzenia*)
- Lekcje muzealne z całorocznej oferty MHF
- Lekcje muzealne w ramach projektu *Nieemożliwość obecności*

łącznie odbyły się 24 spotkania dla ok. 500 uczestników.

Wspieranie grup wykluczonych

Muzeum stale współpracuje z Fundacją Wspólnota Nadziei, która prowadzi Farmę Życia, a także z fundacją MOFFIN, w ramach projektu *Światłoryt* (www.swiatloryt.pl), którego celem było wykonanie adaptacji wybranych zdjęć ze zbiorów Muzeum dla potrzeb osób niewidomych. Muzeum regularnie odwiedzają pacjenci dziennych oddziałów psychiatrycznych szpitala im. dr. J. Babińskiego, a także szpitala MSWiA.

Rozwiązania typu SMART

- w przestrzeni ekspozycyjnej Muzeum znajduje się terminal bazy danych, który umożliwia zwiedzającym dostęp do zbiorów online MHF, filmów i animacji promocyjnych oraz gier ze strony www.szkolawidzenia.pl, prowadzonej przez Muzeum
- strona www.mhf.krakow.pl (dwujęzyczna) – zanotowała ok. 62 000 odsłon (razem ze zbiorami online)
- Muzeum prowadzi stronę www.szkolawidzenia.pl
- Muzeum jest obecne na portalach społecznościowych: Facebook, Instagram, Twitter, Pinterest, Vimeo, Youtube
- Muzeum współpracuje z portalami: Karnet, o.pl, Co jest grane?, www.krakow.pl

Konkursy

Organizowano bądź współorganizowano konkursy fotograficzne oraz zasiadano w jury pięciu konkursów, w tym m.in. Skarby Małopolski (Nowy Sącz), Kraków w Wiedniu, Wiedeń w Krakowie (Uniwersytet Ekonomiczny).

Biblioteka Muzeum współpracuje z Konsorcjum Bibliotek Artystycznych.

W 2015 roku Muzeum odwiedziło 26 247 osób.

MUZEUM ARMII KRAJOWEJ im. gen. Emila Fieldorfa „Nila”

Zwiedzający wystawy mieli okazję uczestniczyć w wydarzeniach rocznicowych, wykładach, seansach DKF-u im. Jana Karskiego, promocjach książek, a także spotkaniach ze świadkami historii i współczesnymi twórcami kultury.

Najważniejsze wydarzenia

Dziedziniec i inne pomieszczenia muzealne były miejscem dziesiątek wydarzeń kulturalnych i patriotycznych. Najważniejsze z nich to:

- Uroczyste Spotkanie Kombatantów Polskiego Państwa Podziemnego z okazji 62. rocznicy mordu sądowego na Patronie Muzeum generale „Nilu”, połączone z wernisażem wystawy *Niezlomni/ historie wyklęte*, zorganizowanej z okazji 70. rocznicy powstania Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” (24 lutego)
- Uroczyste spotkanie Kombatantów w przededniu 70. rocznicy zakończenia II wojny światowej w Europie (7 maja)
- Obchody 70. rocznicy zakończenia II wojny światowej (8 maja)
- 76. rocznica powstania Polskiego Państwa Podziemnego i Szarych Szeregów oraz 15-lecie Muzeum Armii Krajowej w Krakowie (27 września)
- Uroczyste obchody Święta Odzyskania Niepodległości (11 listopada)

Muzeum zorganizowało dwie konferencje naukowe: *Znaczenie ruchu piłsudczykowskiego w walce o niepodległość Polski* i *Kraków jako ośrodek antykomunistycznego podziemia niepodległościowego 1945–1956*. Po raz drugi odbył się kurs dla przewodników na temat Muzeum AK, jego wystaw i zbiorów, a także historii Polskiego Państwa Podziemnego w wymiarze ogólnopolskim.

Muzeum AK było miejscem cyklicznych spotkań dla następujących organizacji: Związek Żołnierzy Armii Krajowej, Stowarzyszenie Szare Szeregi, Polski Związek Więźniów Komunistów oraz Środowisko Żołnierzy Armii Krajowej Obszaru Lwowskiego im. „Orląt Lwowskich” w

Krakowie. Członkowie tych i innych organizacji społeczno-kombatantkich gromadzili się również w Muzeum przy okazji rozmaitych uroczystości, wykładów, wernisaży wystaw czy też spotkań opłatkowych.

Działalność edukacyjna

Muzeum rozpoczęło w 2015 roku realizację projektu *Muzeum Aktywne*, skupiającego wszystkie formy działań edukacyjnych, m.in. warsztaty dla dzieci i młodzieży, półkolonie, wykłady, spotkania autorskie, promocje książek, spotkania ze świadkami historii oraz pokazy filmowe. Tematyka zajęć dotyczy historii XX wieku. W ramach projektu powstała nowa strona internetowa (www.muzeumaktywne.pl), a poszczególne wydarzenia zyskały własne znaki graficzne. Odbiorcy oferty otrzymali czytelną informację o propozycjach na wspólne spędzanie czasu. Jednolity, spójny i nowoczesny system komunikacji pozwala odbiorcom na lepszą orientację w ofercie, a także dokonanie wyboru.

W upowszechnianiu wiedzy o historii Armii Krajowej, poza wyżej wymienionymi działaniami, znaczącą rolę odgrywają projekty z zakresu szeroko pojętej edukacji, dostosowane do potrzeb odbiorców w różnym wieku. Szczególnie popularne są warsztaty edukacyjne, w których uczestniczą dzieci i młodzież, w większości uczniowie szkół z Krakowa i Małopolski, np. *Czworonożni żołnierze. Zwierzęta też walczą!* dla najmłodszych, *Poznajemy współczesnych rycerzy* – dla nieco starszych, czy *Cichociemni. Żołnierze PSZ na Zachodzie i AK w okupowanym kraju* – dla nastolatków.

Po raz kolejny Muzeum Armii Krajowej uczestniczyło w projekcie edukacyjnym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego *Bon Kultury*. Tym razem w ofercie znalazły się dwie nowe propozycje warsztatów: *Młodzi konspiratorzy* – przeznaczone dla uczniów szkół podstawowych, a także *Tajemnice Żołnierzy Wyklętych* – dedykowane uczniom klas szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Zorganizowano ponadto konkurs przeznaczony dla uczniów z województwa małopolskiego pt. „Zwycięski orle nasz leć”. Nagrody przyznano w trzech kategoriach: plastycznej, literackiej i multimedialnej.

Stałe i czasowe ekspozycje

Poza wystawą stałą *Polskie Państwo Podziemne i jego siły zbrojne*, w budynku zwiedzający mogli oglądać następujące ekspozycje czasowe:

- *Harcerze Szarych Szeregów w okupowanym Krakowie*
- *Aktion Saybusch, Niezłomni/ historie wyklęte*
- *Ile Polski w szkockiej mgle... I Korpus PSZ w Szkocji w obiektywie Karola Bieniaka*
- *Pierwsza odłona. Okupacja niemiecka na Kaszubach i Kociewiu w 1939 roku*
- *Generał Nil*
- *Harcerze Szarych Szeregów w okupowanym Krakowie – druga odłona*
- *Było Miasto. Jest Miasto. Powstańcza Warszawa w obiektywie Sylwestra Brauna – „Krisa”*

Poza siedzibą odbyło się 20 wystaw czasowych. Ekspozycje prezentowano w Muzeum Czynu Zbrojnego w Krakowie-Nowej Hucie, Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze, na Rynku Głównym w Trzebini, w pomieszczeniach Jednostki Wojskowej nr 4495 w Krakowie przy ul. Wrocławskiej, w przestrzeniach miejskich Mielca i Tuszowa Narodowego, w głównym budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej w Jaworznie, w Muzeum Zagłębia w Będzinie, w Areszcie Śledczym Kraków-Podgórze, podczas Złotu Kawalerów Orderu Virtuti Militari 2015 w Racławicach, w Muzeum Niepodległości w Warszawie, w Zespole Szkół Mechanicznych nr 4 w Krakowie, w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Krzeszowicach, w Miejskim Ośrodku

Kultury w Nowym Targu, podczas Wielkiego Koncertu dla Krakowskich Murali ku czci Żołnierzy Wyklętych w Zabierzowie oraz w Samorządowym Centrum Kultury w Mielcu.

W 2015 roku Muzeum odwiedziło 124 486 osób.

MUZEUM PRL-u (w organizacji)

Najważniejsze wydarzenia i przedsięwzięcia

W 2015 roku w schronie przeciwlotniczym pod budynkiem Muzeum PRL-u (w organizacji), otwarto wystawę *Atomowa groza. Schrony w Nowej Hucie* opowiadającą o dziejach nowohuckich budowli ochronnych w ich zimnowojennym kontekście, ukazującą ważne wątki życia codziennego w okresie PRL-u (propaganda, mechanizmy indoktrynacji, funkcjonowanie obrony cywilnej). Ekspozycja udostępnia zwiedzającym podziemia dawnego kina Światowid. Autorami scenariusza wystawy byli Zbigniew Semik (Dział Edukacji MPRL-u) i Tomasz Mierzwa (Stowarzyszenie Rawelin). Wystawa wyszła naprzeciw oczekiwaniom lokalnej społeczności, rozwiewając mity nt. nowohuckich schronów i podnosząc atrakcyjność turystyczną dzielnicy.

Kontynuowano prace nad założeniami merytorycznymi planowanej wystawy stałej. Dodatkowe opracowanie poświęcone tezom historycznym do założeń wystawy stałej zostało sporządzone przez dr. Błażeja Brzostka z Uniwersytetu Warszawskiego. 14 kwietnia 2015 roku w Muzeum Historii Żydów Polskich w Warszawie odbyło się kolejne posiedzenie Rady Muzeum, które poświęcono dyskusji nad тезami sformułowanymi przez dr. Brzostka. Sformułowano uwagi do tych тез i skierowano całość do dalszego opracowania. Ostatecznie powstał materiał studialny do scenariusza wystawy, składający się z założeń scenariusza, programu funkcjonalno-użytkowego muzeum, opracowania analitycznego poświęconego schronom pod dawnym kinem Światowid, dokumentacji urządzeń zachowanej w tym obiekcie projektorni filmowej oraz regulaminu planowanego konkursu na pełny scenariusz wystawy stałej.

Do zbiorów Muzeum PRL-u pozyskano łącznie 125 obiektów muzealnych (10 drogą zakupów, pozostałe to dary) i 40 obiektów pomocniczych. Były to obiekty kultury materialnej i przykłady wzornictwa przemysłowego czasów PRL-u. Do zbiorów bibliotecznych trafiły 133 nowe pozycje (w tym 28 pozycji drogą zakupów).

Wprowadzono do ewidencji: negatywy Hermanowicza (3 656 obiektów, zakup z roku 2014), plakaty, grafiki: 368 obiektów (przekaz z roku 2014), wzornictwo: 19 obiektów, numizmatyka (medale): 25 obiektów, materiały pomocnicze (111 obiektów).

W oparciu o umowę z Muzeum Historii Fotografii w Krakowie przeprowadzono digitalizację kolekcji plakatów (525 obiektów).

Ekspozycje czasowe w Muzeum

- *Kadrowanie PRL. Henryk Hermanowicz, Jerzy Szot* (do 20 marca)
- *PRL mieszka w nas? Kultura czasu wolnego* według scenariusza Marii Wąchały-Skindzier. Opowieść o sposobach spędzania czasu wolnego w dobie PRL-u (działka, podwórko, kino, dom kultury) przedstawiająca specyfikę codzienności okresu 1944–1989
- *Atomowa groza. Schrony w Nowej Hucie* (projekt uzyskał dodatkowe dofinansowanie Gminy Miejskiej Kraków)
- *Solidarni w drodze do wolności* – przygotowana we współpracy z Siecią Solidarności.

Wystawa ta, prezentowana wcześniej w kaplicy kościoła na os. Szklane Domy, jest podsumowaniem działalności opozycji solidarnościowej w Krakowie w latach 80. XX w., w 25-lecie odzyskania wolności

Zorganizowany przez Muzeum cykl debat poświęconych tematowi przewodniemu roku 2015: *PRL mieszka w nas?*

- *Aktywista to brzmi dumnie?* (uczestnicy: Marcin Hyła, dr Paweł Kubicki, dr Agnieszka Sikorska-Chłosta), 22 stycznia
- *Nowa, świecka tradycja* (uczestnicy: dr Tomasz Kudłowski, dr hab. Katarzyna Barańska, dr Barbara Klich-Kluczevska), 8 marca
- *PRL mieszka w nas? Kultura...* – rozmowy „Architektura PRL-u – zachowywać czy burzyć” (uczestnicy: dr Małgorzata Włodarczyk, Marek Dunikowski, Helena Postawka-Lech), 22 czerwca
- *W jaki sposób PRL stał się elementem pop-kultury?* (uczestnicy: dr hab. Filip Musiał, Paweł Majka, dr hab. Barbara Klich-Kluczevska), 27 października
- *Języki PRL-u* (uczestnicy: dr Agnieszka Chłosta-Sikorska, Artur Czesak i Michał Rusinek), 23 XI
- *Hippisi w PRL-u* (uczestnicy: Kamil Sipowicz, Bogusław Tracz, Andrzej Robak), 2 grudnia

Inne przedsięwzięcia Muzeum

- Ważnym obszarem działań Muzeum ukierunkowanych na rozmowę o współczesności, wspartą na fundamencie dziedzictwa Solidarności lat 1980–1981, są spotkania, dyskusje panelowe dotyczące współpracy z Siecią Solidarności. W 2015 roku zorganizowano wiele projektów w tym obszarze, m.in.: projekcję filmu *Krakowska Solidarność. Geneza*, panel dyskusyjny, projekcję filmu *Bunt* o strajku na Walcowni Zgniatacz oraz debatę wokół dziedzictwa Solidarności, wystawę *Solidarni w drodze do wolności*, przygotowaną przez Stowarzyszenie „Sieć Solidarności”, połączoną z obchodami 35. rocznicy Komisji Robotniczej Hutników oraz promocją książki Edwarda E. Nowaka *Moja Solidarność. Lata 80-81 w Nowej Hucie*
- Rozmowy nie-kontrolowane: *Damy PRL-u* – spotkanie z Emilią Padoł, autorką książki oraz spotkanie z Anną Dymną
- Finał programu *Kino Wolność* zrealizowanego z Fundacją Kino Wolność (29 I 2015), w którym wzięli udział m.in. Andrzej Wajda, Krystyna Zachwatowicz, Magdalena Sroka (Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa ds. kultury)
- Wykłady otwarte: *Dekady PRL-u*. W ramach cyklu m.in. *Lata czterdzieste, geneza systemu* (prof. Filip Musiał), *Lata pięćdziesiąte, stalinizm i odwilż* (prof. Jacek Chrobaczyński), *Rządy towarzysza Wiesława* (dr hab. Julian Kwiek), *Dekada Gierka* (dr Anna Sobór-Świdarska), *Od Solidarności do wolności* (dr Aleksandra Arkusz)
- Debata o przyszłości Nowej Huty zorganizowana wspólnie z „Gazetą Wyborczą”: *Czy Nowa Huta może być modna?* (5 III 2015 roku)

Działalność edukacyjna

Dział Edukacji przygotował i zrealizował program *Nocy Muzeum* i cieszący się dużym powodzeniem Dzień Dziecka w Muzeum PRL-u, a także program wydarzeń edukacyjnych

towarzyszących wystawie *Kultura czasu wolnego. PRL mieszka w nas?*, w tym szkolenia przewodnickie.

Muzeum PRL-u uczestniczyło w 7. edycji projektu *Zajrzyj do Huty. Wystawy Atomowa groza* oraz *PRL mieszka w nas?* cieszyły się dużym powodzeniem.

Wspólnie z partnerami (Instytutami Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu Pedagogicznego) zorganizowano konkurs dla młodzieży licealnej „PRoLog – wstęp do PRL-u”. W ramach programu ministerialnego *Kultura dostępna* przeprowadzono 20 lekcji dla młodzieży licealnej i gimnazjalnej.

Działalność naukowa i wydawnicza

Ukazał się drugi tom Rocznika Muzeum PRL-u „Światowid” pod redakcją Andrzeja Kulera i Jacka Salwińskiego, poświęcony zbiorom z epoki PRL-u, a także foldery wystaw *PRL mieszka w nas? Kultura czasu wolnego* oraz *Atomowa groza* (w dwóch wersjach językowych – polskiej i angielskiej). Opublikowano ulotki promocyjne z podstawowymi informacjami o działalności Muzeum.

Promocja i marketing

W budynku Muzeum uruchomiono sklep z pamiątkami „Szpeje”, który poszerzył ofertę Muzeum o możliwość zakupu obiektów wzornictwa przemysłowego i rzemiosła z okresu PRL-u. Uruchomiono stronę www.mprl w wersji responsywnej. Łącznie w 2015 roku zanotowano 28 000 wejść na stronę. Narzędziem informacyjnym Muzeum był fanpage prowadzony przez Ryszarda Kozika odpowiedzialnego za promocję. Fanpage MPRL-u osiągnął na koniec ponad 2 400 polubień.

VI. Lekcje muzealne w krakowskich muzeach miejskich

Lekcje muzealne w miejskich muzeach w latach 2014–2015

Muzeum	Liczba lekcji muzealnych		Liczba uczestników	
	2014	2015	2014	2015
Muzeum Historyczne Miasta Krakowa	184	211	4 762	6 329
Muzeum Historii Fotografii	155	9	1 043	208
Muzeum Inżynierii Miejskiej	1 015	1 038	22 506	23 538
Muzeum Armii Krajowej	37	37	708	757
Muzeum Sztuki Współczesnej MOCAK	84	114	1 861	22 629
Muzeum PRL-u (w organizacji)	–	37	–	757

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

VII. Galeria Sztuki Współczesnej „Bunkier Sztuki” – najważniejsze wydarzenia i sukcesy w 2015 roku

Bunkier Sztuki to przestrzeń spotkania z najnowszą polską i międzynarodową sztuką oraz miejsce dialogu na temat współczesnej kultury. Jednym z istotnych działań Galerii jest również rozpoznawanie lokalnych scen i środowisk oraz sytuowanie ich na ponadregionalnej mapie artystycznej.

Najważniejsze wydarzenia

W roku 2015 zorganizowano 15 wystaw, które obejrzało 28 715 widzów, 13 424 osoby uczestniczyły w 186 wydarzeniach, w tym w imprezach towarzyszących wystawom. Wydano dwie publikacje książkowe, a 23 dzieła stały się częścią kolekcji.

„Bunkier Sztuki” brał udział w krakowskich festiwalach: *Cracow Gallery Weekend*, *Dzień Wolnej Sztuki*, *Miesiąc Fotografii w Krakowie*, Ogólnopolskie Spotkanie Studentów Architektury OSSA Kraków 2015, Międzynarodowe Triennale Grafiki, *7. Grolsch Artboom*, *PatchLab*, Festiwal Josepha Conrada, *Noc Muzeów*, Festiwal *Audio-Art*.

Najważniejsze zrealizowane w 2015 roku wystawy i projekty to m.in.: Rolanda Wirtza *Immediatus*, Anny Molskiej *Obsada*, Pawła Szypulskiego *Ciało obce*, *Gesty znikania*, *Minimalne formy realności*, wystawa główna Międzynarodowego Triennale Grafiki – Kraków 2015. Na szczególną uwagę zasługuje impreza cykliczna: *World Press Photo*. Każdej z wystaw towarzyszył bogaty program działań kontekstualnych, w formie oprowadzania po wystawie (w języku polskim, angielskim lub niemieckim), spotkań z artystami, kuratorami, dyskusji, spotkań mistrzowskich, spotkań ze studentami, seminariów, spektakli, warsztatów dla dorosłych i dla dzieci, lekcji dla szkół i przedszkoli, spacerów tematycznych i innych działań. Niezależnie od działań kontekstualnych w Galerii odbywały się promocje książek, pokazy filmów, praktyki artystyczne, performance i happeningi, koncerty, spektakle czy dyskusje panelowe.

W 2015 roku rozpoczęto cykl wydarzeń poświęconych funkcji pracowni (m.in. odwiedziny w pracowni Marii Pinińskiej-Bereś i Jerzego Beresia, pracowniach przy ul. Emaus, pracowni Moniki Drożyńskiej).

Wartość zrealizowanych w 2015 roku w Galerii Sztuki Współczesnej „Bunkier Sztuki” wystaw i wydarzeń wyniosła ok. 700 000 PLN.

Działalność edukacyjna

W ramach edukacyjnego programu dla dzieci i młodzieży odbywały się warsztaty pod auspicjami Małego Klubu Bunkra Sztuki (projekt artystyczno-edukacyjny z dziedziny sztuki współczesnej, skierowany do dzieci i młodzieży).

Ponadto prowadzone były ważne projekty: portal [Sztuka24h](#), *Po kapitalizmie*, *Warm up*.

Uzyskane dofinansowania

– z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na realizację następujących projektów i zadań: *Środowiska sztuki. Kształcenie kadr kultury* (45 000 PLN), *PoSZ(t)UKIwanie. Edukacja kulturalna w Bunkrze* (83 500 PLN), wystawa *Minimalne formy realności. Międzynarodowa wystawa rzeźby współczesnej* (109 000 PLN), *Potlacz. Warsztaty teatralne* (40 000 PLN), *Pamiętanie. Rozbudowa kolekcji Bunkra Sztuki* (198 000 PLN),

a także w ramach priorytetu „Promocja kultury polskiej za granicą” na lata 2015–2016 (5 500 PLN)

– z Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej na wystawę prac Rolanda Wirtza *Immediatus* wraz z publikacją i cyklem wydarzeń kontekstualnych (50 000 PLN)

– z Fundacji Mondriana (Holandia)

VIII. Gminne biblioteki publiczne – najważniejsze przedsięwzięcia w 2015 roku

KROWODERSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

Rok 2015 był okresem wyjątkowej pracy Krowoderskiej Biblioteki Publicznej z uwagi na dużą ilość remontów. Lepsza kondycja finansowa pozwoliła na realizację tych zadań i tym samym na zmianę wizerunku kilku bibliotek. Najważniejszy i najobszerniejszy to remont biblioteki głównej przy ul. Królewskiej 59. Remont objął trzy agendy: wypożyczalnię dla dorosłych, wypożyczalnię dla dzieci oraz czytelnię. W zabytkowym lokalu biblioteki przy ul. Balickiej 297 w ramach budżetu obywatelskiego zostały wymienione okna i odrestaurowane drzwi wejściowe, odmalowano pomieszczenia oraz wymieniono oświetlenie w jednej sali. W listopadzie w drodze licytacji udało się pozyskać nowy lokal dla połączonych filii nr 5 i 15 przy ul. Radzikowskiego 29. Po załatwieniu wszystkich formalności i uzyskaniu pozwoleń przystąpiono do prac remontowych, aby w 2016 roku nastąpiło otwarcie.

Zakup książek również był większy niż w roku ubiegłym, co z radością przyjęli czytelnicy. W roku 2015 przybyło ogółem 11 979 wol. książek o wartości ponad 228 495 PLN.

Ogółem zorganizowano 606 imprez kulturalno-oświatowych z udziałem 29 919 uczestników, w tym m.in. spotkania z czytelnikami starszymi z cyklu *Komputer bez barier wiekowych*, dogoterapię dla osób niepełnosprawnych, treningi kreatywności, spotkania integracyjne, treningi pamięci dla seniorów. Przez cały rok organizowano w bibliotekach szkolenia przygotowujące czytelników do korzystania z katalogu on-line KBP oraz wykorzystania Internetu do zamawiania, rezerwacji i prolongowania książek.

W 2015 roku Krowoderska Biblioteka Publiczna świętowała jubileusz 35-lecia działalności.

NOWOHUCKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

W 2015 roku zakupiono 7 652 egzemplarze zbiorów. Biblioteka na bieżąco prowadziła remonty swoich obiektów, dokonując modernizacji wnętrz i dostosowując funkcjonalność do potrzeb czytelników. W 2015 roku m.in. wykonano generalny remont filii nr 4, oddziału dla dzieci (os. Zgody 7). W celu polepszenia dostępności usług dokonano wydłużenia czasu udostępniania zbiorów w 3 filiach bibliotecznych. W 2015 roku Nowohucka Biblioteka Publiczna w Krakowie zorganizowała 751 imprez, w których uczestniczyły 14 604 osoby.

Nowohucka Biblioteka Publiczna w Krakowie podejmuje liczne działania w celu poprawienia dostępu osób starszych i niepełnosprawnych do usług bibliotecznych. Oferta kulturalna jest tak przygotowana, by osoby z różnymi niepełnosprawnościami mogły aktywnie uczestniczyć w spotkaniach. Przy Bibliotece Głównej zainstalowano specjalny podjazd dla wózków inwalidzkich. Przez cały rok prowadzono działania spełniające funkcję integracyjną. W 2015 roku Nowohucka Biblioteka Publiczna zorganizowała 25 spotkań, w których uczestniczyło 360 osób niepełnosprawnych, a 247 osób wzięło udział w zajęciach integracyjnych. Nowohucka Biblioteka Publiczna uczestniczyła w pierwszej edycji projektu Fundacji Orange *Akcja e-motywacja! Spotkajmy się w Internecie!*, którego celem jest aktywizacja i wspieranie osób starszych w rozwoju osobistym i społecznym. Ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego

Funduszu Społecznego i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zorganizowano staże dla sześciu osób, w tym dla pięciu osób z niepełnosprawnościami.

Czytelnicy coraz chętniej korzystają z usług zdalnych. W 2015 roku wprowadzono usługę zdalnego zapisu do Biblioteki, która umożliwia zamówienie i rezerwowanie książek, przed osobistym zapisem w bibliotece. NhBP oferuje swoim czytelnikom dostęp do 1 342 publikacji w ramach zasobu Małopolskich Bibliotek Publicznych na platformie IBUK.PL.

PODGÓRSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

W 2015 roku zakupiono 22 809 egzemplarzy zbiorów. Biblioteka na bieżąco prowadziła remonty swoich obiektów, dokonując modernizacji wnętrz i dostosowując funkcjonalność do potrzeb czytelników. W 2015 roku m.in. wykonano prace przygotowawcze związane z remontem i modernizacją zabytkowego budynku przy ul. Powroźniczej 2. Zorganizowano 815 imprez, w których wzięło udział 12 350 osób.

Podgórska Biblioteka Publiczna podejmuje liczne działania w celu poprawienia dostępu osób starszych i niepełnosprawnych do usług bibliotecznych. Oferta kulturalna jest tak przygotowana, by osoby z różnymi niepełnosprawnościami mogły aktywnie uczestniczyć w spotkaniach. W ramach programu *Kultura Dostępna* finansowanego przez Narodowe Centrum Kultury zrealizowano projekt *Nieodpłatny dostęp do kultury dzieci i młodzieży niepełnosprawnej i seniorów*. Uruchomiona została wypożyczalnia Czytaków: biblioteka w swoich zbiorach posiada 897 utworów zakodowanych w formacie Czytاک, przeznaczonych dla osób z dysfunkcją wzroku.

Podgórska Biblioteka Publiczna jest liderem działań mających na celu integrację systemową krakowskich bibliotek oraz stworzenie ujednoczonego systemu obsługi czytelników (zintegrowany system wypożyczeń w 4 miejskich bibliotekach publicznych Krakowa). W roku 2015 Podgórska Biblioteka Publiczna w Krakowie obchodziła jubileusz 40-lecia swojego funkcjonowania.

ŚRÓDMIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

W 2015 roku Śródmiejska Biblioteka Publiczna przeprowadziła generalne remonty filii nr 17 i filii nr 4. Zakupiono 8 817 wol. książek oraz 656 jednostek zbiorów specjalnych. Wykorzystano również fundusze pochodzące z innych źródeł, np. budżetu obywatelskiego. Biblioteki odegrały też pewną rolę w wyborach w ramach budżetu obywatelskiego 2015: lokale biblioteczne pełniły rolę lokali wyborczych, a przeszkoleni pracownicy – rolę instruktorów.

Biblioteka starała się być blisko wydarzeń, zarówno tych na większą skalę – jak *Narodowe Czytanie* – oraz tych lokalnych, mających miejsce w sąsiedztwie bibliotek, jak piknik Dzielnicy III, wspieranie rozwoju społeczności lokalnej poprzez współrealizację projektu MOPS *Most przyjaźni*. W 2015 roku zorganizowano: 463 imprezy czytelnicze, w których brało udział 9 768 użytkowników, a także 294 wystawy, które zobaczyło 55 367 osób. W ramach działań SBP przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu organizowano liczne wydarzenia aktywizujące m.in.: w ramach współpracy z Domem Kultury Polskiego Związku Głuchych prezentowano

wystawy prac malarskich amatorów – niesłyszących lub niedosłyszących, z cyklu *Z paletą i pędzlem, czyli piękno zaklęte w obrazach*; prowadzono szkolenia dla seniorów z zakresu bankowości elektronicznej i obrotu bezgotówkowego w ramach projektu dofinansowanego przez NBP, warsztaty twórczego pisanie dla osób w wieku 60+, a Filia nr 2 zapraszała osoby niepełnosprawne intelektualnie na spotkania edukacyjne przybliżające historię, kulturę i obyczaje niektórych państw Unii Europejskiej.

Tabela 6. Działalność krakowskich bibliotek miejskich w latach 2014–2015

Nazwa	Liczba filii		Liczba zalogowań do katalogu on-line		Liczba wydarzeń w bibliotekach (promocja literatury, wydarzenia edukacyjne, spotkania integracyjno-społeczne)	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Krowoderska Biblioteka Publiczna	13	13	86 006	87 678	980	606
Nowohucka Biblioteka Publiczna	9	9	9 035	42 316	687	715
Podgórska Biblioteka Publiczna	20	20	127 100	149 343	780	815
Śródmiejska Biblioteka Publiczna	14	14	52 758	60 978	434	463

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

IX. Integracja i modernizacja bibliotek miejskich – prace nad ujednoczonym systemem obsługi czytelników oraz plan utworzenia Biblioteki Kraków

Prace koncepcyjne nad ujednoczeniem systemów obsługi użytkowników krakowskich bibliotek gminnych oraz stworzeniem Krakowskiej Karty Czytelnika zostały zainicjowane z końcem 2013 roku. Projekt opierał się na dwóch założeniach: opracowaniu multiwyszukiwarki zbiorów bibliotecznych nazwanej krakowskim portalem bibliotecznym oraz stworzeniu Centralnej Bazy Czytelników krakowskich bibliotek i Krakowskiej Karty Czytelnika. Od 2014 roku rozpoczęto realizację konkretnych działań w tym zakresie.

W grudniu 2015 roku nastąpiło uruchomienie krakowskiego portalu bibliotecznego krakowczyta.pl. Ukończenie tego etapu było rezultatem zintegrowania informacji o zbiorach wszystkich krakowskich bibliotek gminnych w portalu bibliotecznym w.bibliotece.pl, a następnie wyodrębnienia z niego serwisu regionalnego pod nazwą krakowczyta.pl. Istotnym działaniem było uruchomienie nowoczesnych wyszukiwarek zbiorów bibliotecznych, które zaprojektowano z myślą o użytkownikach Internetu (Web 2.0). Wzorem wyszukiwarki Google, katalogi krakowskich bibliotek umożliwiają precyzyjne i dynamiczne dotarcie on-line do poszukiwanego dokumentu. Użytkownicy poszukujący książek lub multimediów w krakowskich bibliotekach gminnych mogą wyszukiwać je w internetowym katalogu za pomocą jednego okna. Gdy odnajdzie się już informację o książce, którą chce się wypożyczyć, to można ją od razu zlokalizować na interaktywnej mapie Krakowa, zdalnie zarezerwować lub zamówić, a jeśli nie jest się jeszcze czytelnikiem biblioteki – można zapisać się do niej samemu przez Internet. Portal służy także integracji społeczności czytelników, m.in. umożliwia tworzenie recenzji i tworzenie własnych „wirtualnych regałów”. Oficjalne oddanie portalu do użytku czytelników miało miejsce w styczniu 2016 roku.

Równolegle w 2015 roku trwały prace nad drugim założeniem projektu – stworzeniem Centralnej Bazy Czytelników oraz Krakowskiej Karty Czytelnika. Ich przebieg został zmodyfikowany ze względu na planowane połączenie bibliotek miejskich w jedną instytucję kultury – Bibliotekę Kraków – oraz z uwagi na włączenie zadań związanych z Krakowską Kartą Czytelnika w szersze prace nad Krakowską Kartą Miejską/Mieszkańca i związaną z tym współpracą z Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym SA w Krakowie.

Ze względu na konieczność wypracowania nowych założeń, w kontekście planowanej integracji instytucjonalnej bibliotek, stworzono rozwiązanie, które umożliwia czytelnikom korzystanie z jednej karty czytelnika we wszystkich bibliotekach miejskich. Odwiedzając dowolną placówkę biblioteczną w obrębie struktur bibliotek miejskich Krakowa, użytkownicy mogą mieć przy sobie kartę z dowolnej biblioteki, aby wypożyczyć lub osobiście prolongować pożyczoną książkę. Zapisanie się do jednej z czterech głównych bibliotek wymaga wprawdzie jednorazowej rejestracji w każdej z nich, jednakże sam proces rejestracji czytelnika jest dużo szybszy i nie wymaga posiadania osobnych legitymacji.

W 2016 roku kontynuowane będą prace Zespołu Zadaniowego ds. połączenia miejskich bibliotek (w skład którego wchodzi dyrektorzy bibliotek, pracownicy Urzędu Miasta Krakowa oraz zewnętrzni eksperci). Zadaniem Zespołu jest wypracowanie systemowych rozwiązań i wytycznych w kontekście dalszej integracji czterech bibliotek gminnych. Kolejne prace nad ujednoczonym systemem informacyjnym w zakresie obsługi użytkowników bibliotek

krakowskich zostaną podjęte w nowej formule po zakończeniu działań Zespołu i powołaniu Biblioteki Kraków (planowany termin rozpoczęcia funkcjonowania nowej instytucji – styczeń 2017 roku).

X. Pozostałe instytucje kultury – gminne i współprowadzone – najważniejsze wydarzenia i sukcesy w 2015 roku

ORKIESTRA STOŁECZNEGO KRÓLEWSKIEGO MIASTA KRAKOWA „SINFONIETTA CRACOVIA”

W 2015 roku Orkiestra „Sinfonietta Cracovia” zrealizowała łącznie 63 wydarzenia muzyczne. Na specjalną uwagę zasługują koncerty zrealizowane w ramach pierwszego *Sinfonietta Festival*. Na projekt ten złożyło się 6 koncertów zorganizowanych w Muzeum Inżynierii Miejskiej, Dworku Białooprądnickim, Muzeum Sztuki Współczesnej MOCAR oraz w Krakowskiej Filharmonii, z udziałem tak znakomitych artystów jak Krzysztof Penderecki, Vadim Gluzman, Erns Kovacic, Storioni Trio i Orkiestra Leopoldinum. Z realizacją Festiwalu powiązany był pierwszy Konkurs Kompozytorski „Sinfonietta per Sinfonietta”. Jego przedmiotem było skomponowanie utworu na orkiestrę smyczkową. Zwycięska kompozycja wykonana została po raz pierwszy podczas Festiwalu i na stałe włączona do repertuaru Orkiestry.

Na uznanie zasługuje także kurs dyrygencki prowadzony przez Colina Mettersa. Podczas realizacji tego projektu Orkiestra ściśle współpracowała z Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach. W ramach cyklu *Gwiazdy z Sinfonietką* Orkiestrę poprowadził światowej sławy dyrygent młodego pokolenia – Rafael Payare. Sinfonietta uczestniczyła także w nadzwyczajnym koncercie José Carrerasa *A life in music* w Tauron Arenie.

Istotne miejsce w działalności Instytucji zajmują koncerty dla najmłodszych słuchaczy z cyklu *Sinfonietka*. Zrealizowanych zostało łącznie 7 takich koncertów, w tym plenerowy koncert z okazji Dnia Dziecka.

W roku 2015 Orkiestra wiele koncertowała, zarówno w kraju (m.in.: w Chorzowie, Krynicy Zdroju, Lusławicach, Mikołowie, Raciborzu, Sosnowcu, Warszawie, Zakopanem i Zabrzu), jak i za granicą. Poza granicami kraju mieli okazję jej wysłuchać melomani z Chin, Francji, Niemiec oraz Rosji. Na szczególną uwagę zasługuje tournée Orkiestry po Chinach – na scenach sześciu miast, wraz z Sinfonietką, pod dyрекcją Jurka Dybała, wystąpili młodzi, wybitni chińscy soliści. Orkiestra wystąpiła na koncercie inauguracyjnym podczas obchodzącego swoje 65-lecie Festiwalu Pablo Casals w Prades.

Muzycy Orkiestry uczestniczyli w nagraniach fonograficznych z Takeshi Furukawa, w rejestracji ścieżki dźwiękowej do nowej produkcji fabularnej, a także z Gaborem Boldoczki Orkiestra uczestniczyła w nagraniu *Koncertu na trąbkę* Krzysztofa Pendereckiego, utworu, którego była współzamawiającym.

Na uwagę zasługują społeczne akcje Sinfonietty Cracovii – charytatywny *Koncert dla milczących Aniołów* czy akcja „Daj się zaskoczyć” – w ramach której muzycy koncertowali w szpitalach i włączyli się w działania honorowego krwiodawstwa razem z Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym.

CAPELLA CRACOVIENSIS

W 2015 roku Capella Cracoviensis zrealizowała łącznie 100 koncertów, z czego 94 w Krakowie i na terenie całej Polski oraz 6 zagranicznych – Austria, Francja, Estonia. Składały się na to zarówno koncerty repertuarowe, w ramach własnych cykli i festiwali, takich jak cykle: *Laboratorium*, *Walcz o pieśń*, *Tryptyk barokowy*, realizacje sceniczno-teatralne czy koncerty w ramach festiwali zewnętrznych (Festiwal Muzyki Polskiej, Starosądecki Festiwal Muzyki Dawnej, Festiwal Kopernika).

Capella Cracoviensis była również współorganizatorem ważnych wydarzeń muzycznych, takich jak *Opera Rara*, Festiwal Bachowski w Świdnicy, Kromer Festival, Festiwal Gorczyckiego, *Musica Poetica* Tarnów.

Capella Cracoviensis w 2015 roku zrealizowała liczne nagrania, w tym nagranie *Adriano in Siria* Pergolesiego w studiu Radia Kraków – płyta ukaże się w 2016 roku.

W ramach działań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu Orkiestra współpracowała z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Szpitalem im. Babińskiego w Krakowie, gdzie realizowała koncerty.

Capella Cracoviensis z powodzeniem kontynuowała działalność edukacyjną, szczególnie poprzez realizację cyklu *matinée*, czyli koncertów edukacyjnych dla juniorów i seniorów.

W 2015 roku Capella Cracoviensis uzyskała dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowego Instytutu Audiowizualnego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, Urzędu Miasta Biecz, Włoskiego Instytutu Kultury, Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Theatrum Musicum

Zainicjowany przez Capellę Cracoviensis i przez nią koordynowany projekt *Theatrum Musicum* to wspólny, letni festiwal krakowskich instytucji muzycznych. Partnerzy projektu pozostają niezależni artystycznie, formalnie i finansowo, ale w miesiącach wakacyjnych (od czerwca do sierpnia) działają pod wspólną, wyrazistą marką. Taka forma organizacyjna zapewnia twórcom i promotorom artystyczną oraz formalną niezależność, natomiast publiczności ułatwia wygodny dostęp do wszystkich ważnych wydarzeń artystycznych, jakie Kraków oferuje miłośnikom muzyki klasycznej w okresie wakacji.

CENTRUM KULTURY „DWOREK BIAŁOPRĄDNICKI”

Prowadzi działalność na terenie dzielnic: IV, V, VI, VII miasta Krakowa, przy ścisłej współpracy z Radami Dzielnic, przygotowuje zróżnicowaną ofertę programową skierowaną do odbiorców w różnym wieku. W strukturach organizacyjnych Centrum znajduje się 6 Klubów Kultury, których działalność jest ukierunkowana głównie na tworzenie więzi środowiskowych i integrację mieszkańców.

W 2015 roku Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki” zorganizowało m.in. następujące imprezy cykliczne:

- muzyczne: *Muzyczne Czwartki, Spotkania z Operą i nie tylko, Muzyka świata, Niedzielną altana; Rozkołysany blues; VIII Festiwal Twórczości Korowód*, koncerty m.in. w ramach cyklu *Odkrywka i Fest granie*
- literackie: *Sabas – salon artystyczny Beaty Anny Symoń*; wieczory literackie
- teatralne: *Bajkowe Niedziele*
- edukacyjne: spotkania z podróżnikami w ramach cykli: *Poznajemy Polskę, Pocztówki ze świata*, warsztaty *Szkiełko i oko, Ogrody kobiet, Kolosowe spotkania w Dworku, Pociąg do podróży, Laboratorium teatru cieni*, spotkania z psychologiem

Centrum realizuje również projekty edukacyjne, które sprzyjają wykluczonym lub zagrożonym wykluczeniem: m.in. *Terapia przez sztukę* – bezpłatne zajęcia dla osób z upośledzeniem umysłowym lub przewlekle chorych, coroczne pikniki: *Kupa Śmiechu* – spotkania dla osób cierpiących na chorobę Leśniewskiego-Crohna (impreza połączona z *Bookeriadą*); *Budzimy Agnieszkę* – spotkania dla osób cierpiących na chorobę Parkinsona; *Spotkania ze sztuką 60+* – bezpłatne zajęcia plastyczne dla seniorów.

W 2015 roku Centrum otrzymało m.in. dofinansowanie z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa – 58 065 PLN na izolację przeciwwilgociową oficyny wschodniej (I etap).

DOM KULTURY „PODGÓRZE”

Prowadzi aktywną działalność edukacyjną, kulturalną i promocyjną w siedzibie głównej oraz jednostkach organizacyjnych i licznych klubach osiedlowych, pełniących ważną rolę w zakresie animacji i upowszechniania kultury.

Dom Kultury „Podgórze” jest organizatorem wielu zajęć adresowanych do dzieci i młodzieży, w formie: kursów, kół, klubów oraz zespołów. W 2015 roku odnotowano wzrost o 12% liczby uczestników zajęć stałych (tj. kursów, kół, klubów, zespołów artystycznych). Uruchomiono nowe projekty edukacyjne, m.in. Klub Rodziców, warsztaty Street Art, warsztaty robotyki, warsztaty ikonograficzne i aktorskie.

Ważnym obszarem działalności programowej jest realizacja wydarzeń artystycznych na dużą skalę, których adresatami są mieszkańcy Krakowa oraz turyści. Są to wydarzenia, które weszły na stałe do kalendarza imprez zarówno krakowskich, jak i ogólnopolskich. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy:

- Uroczysty Koncert Noworoczny w Teatrze im. J. Słowackiego
- Tradycyjne Święto Rękawki
- Podgórskie Letnie Koncerty
- Tynieckie Recitale Organowe
- Podgórską Jesień Kulturalną
- Jubileuszowy XX Ogólnopolski Festiwal Autorskich Filmów Animowanych OFAFA 2015

Zorganizowano także 29 koncertów 20 zespołów zagranicznych (w tym chórów, orkiestr) z Norwegii, Wielkiej Brytanii, USA, Danii, Estonii, Austrii.

Odbyły się liczne imprezy plenerowe, w tym m.in. *Lato nad Bagrami*, IV Podgórska Gra Terenowa *Bohaterowie Podgórze*, piknik *Kliny dla rodziny*, III Piknik Rodzinny pod hasłem

Powitanie Lata na osiedlu Piaski Wielkie, XXI Dni Dzielnicy IX oraz imprezy dla dzieci i młodzieży (Festiwal Piosenki Anglojęzycznej; XIX Międzyklubowy Przegląd Kolęd i Pastorałek *Śpiewajmy Dziecinie*; XXII Krakowski Turniej Wiedzy o Mitologii i Antyku).

Zorganizowano przedsięwzięcia związane ze 100-leciem połączenia Krakowa i Podgórza, wśród nich m.in. wystawę *Dwa miasta dwa brzegi*, Kotylionowy Bal Wiedeński na Rynku Podgórskim, premierę filmu *Śladami historii Podgórza*, mural na budynku Zespołu Szkół Gastronomicznych nr 2 przy ulicy Zamoyskiego. Przygotowano wydawnictwo okolicznościowe: *Podgórze na dawnych pocztówkach* Marka Sosenki.

Domu Kultury został uhonorowany:

- nagrodą w dziedzinie Kultury Rady Dzielnicy XI dla Klubu Kultury Wola Duchacka wschód za organizację obchodów 650-lecia Woli Duchackiej
- certyfikatem „Miejsce przyjazne maluchom” dla Dworu Czczów
- nominacją do „Słoneczników” – na najbardziej rozwojową inicjatywę dla dzieci portalu CzasDzieci.pl w kategorii: sztuka wizualna – warsztaty plastyczne i muzyka – nauka gry na pianinie

Projekt *Lalka anima* został dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu *Edukacja*, priorytetu Edukacja kulturalna, w wysokości 25 000 PLN (realizacja: Dwór Czczów).

NOWOHUCKIE CENTRUM KULTURY

Realizuje swoje cele statutowe poprzez edukację kulturalną, wychowanie przez sztukę, tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego. NCK przygotowało w 2015 roku m.in. następujące przedsięwzięcia: Festiwal Podróżniczy *Navigator*; Festiwal Alternatywny; 30. Festiwal Piosenki Dziecięcej *Kolorowe Nutki*, Festiwal Teatrów dla Dzieci Kraków 2015, BalletOffFestival, *Kombinat Kultury*, Festiwal Tańca Współczesnego *SPACER*, XVI *Tęczowe Piosenki Jana Wojdaka*.

NCK zorganizowało również wiele imprez cyklicznych, m.in.: *Klub Przyjaciół Psychologii*, *Poznaj świat*, *Religie świata*, *Akademia Dobrych Manier*, spotkania poetycko-muzyczne w ramach *Salonu Literacko-Muzycznego*. Zaprezentowano wystawy fotograficzne, malarskie i plastyczne w galerii Centrum, Foto-Galerii oraz Galerii Podróżników, w tym m.in. wystawę dzieł Jerzego Dudy-Gracza (w ramach 3. NHFEST – Nowohuckiego Festiwalu Sztuki).

Wśród nowości w programie zajęć znalazły się warsztaty architektoniczne podejmujące w lekki, przystępny sposób takie zagadnienia jak umiejętność kształtowania przestrzeni publicznej i rozwój miast. Nieślabnącą popularnością cieszyły się zajęcia prowadzone przez zespoły folklorystyczne działające przy NCK: Hamernik, Mali Hamernicy oraz Zespół Pieśni i Tańca Nowa Huta.

Uzupełnieniem dla zajęć nastawionych na kreatywne spędzanie wolnego czasu były warsztaty podnoszące indywidualne kompetencje i umiejętności, kierowane do dzieci i młodzieży, osób dorosłych oraz seniorów. Oferta dla tych ostatnich obejmowała przede wszystkim kursy posługiwania się komputerem i innymi urządzeniami elektronicznymi.

W 2015 roku kontynuowane były prace remontowe i modernizacyjne, w tym termomodernizacja obejmująca wymianę okien oraz instalacji centralnego ogrzewania. Wykonano także remont części sanitariatów w budynku A, przystosowując je do potrzeb osób niepełnosprawnych. Równolegle, własnym nakładem sił i środków, przeprowadzono drobne remonty pomieszczeń NCK, poprawiające ich estetykę i zwiększające funkcjonalność.

Ponadto NCK realizowało działania typu SMART: uruchomiono nową stronę internetową, która posiada dodatkową funkcjonalność w postaci elektronicznego formularza zapisów na zajęcia znajdujące się w ofercie NCK; zmodernizowano centralę telefoniczną – obecna wirtualna centrala pozwala na bezpośrednie połączenie osoby dzwoniącej z każdym działem NCK bez pośrednictwa sekretariatu oraz wdrażano projekty, które sprzyjają grupom wykluczonym: m.in. kursy komputerowe dla osób powyżej pięćdziesiątego roku życia, warsztaty fotograficzne dla młodzieży romskiej, warsztaty ceramiczne dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem ruchowym i umysłowym.

Działające w NCK zespoły otrzymały kilka nagród: na 6. Międzynarodowym Konkursowym Festiwalu Folklorystycznym *The Flower of the Sun* Zespół Pieśni i Tańca Nowa Huta zdobył nagrodę specjalną Ministra Kultury Litwy, a zespół góralski Mali Hamernicy na VI Tatrzańskim Festiwalu Dziecięcych Zespołów Regionalnych w Zakopanem otrzymał „Złote Kierpce”.

NCK pozyskało dofinansowania z następujących źródeł:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przyznał dofinansowanie w wysokości 2 508 987 PLN na projekt pod tytułem *Termomodernizacja Nowohuckiego Centrum Kultury w celu poprawy efektywności energetycznej obiektu* (całkowita wartość projektu to 3 503 348 PLN)
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego przyznało dofinansowanie w wysokości 25 000 PLN na projekt pod nazwą *30. Jubileuszowy Festiwal Piosenki Dziecięcej Kolorowe Nutki*.

ŚRÓDMIEJSKI OŚRODEK KULTURY

Prowadzi działalność na terenie dzielnic: I, II i III miasta Krakowa, przy ścisłej współpracy z Radami Dzielnic. Wspiera i promuje działalność literacką, muzyczną, plastyczną, teatralną i upowszechnieniową różnorodnych twórców. Ośrodkowi podlegają następujące placówki, realizujące programy autorskie i środowiskowe: kluby: Malwa, Kazimierz, Strych, Pod Gruszką oraz Ośrodek Dokumentacji i Inicjatyw Artystycznych Piwnica pod Baranami.

Śródmiejski Ośrodek Kultury od lat wspiera markę Krakowa jako Miasta Literatury UNESCO, promuje poezję, wydając serię *Poeci Krakowa*, a także publikując książki związane z jubileuszami krakowskich twórców. W ramach organizowanego od lat konkursu „Krakowska Książka Miesiąca” w 2015 roku przeprowadzono 10 edycji. Wśród nagrodzonych publikacji znalazły się m.in. książki Agnieszki Kosińskiej, Łukasza Mańczyka, Jacka Dehnela, Stanisława Balbusa, Pawła Daniela Zaleskiego i Jolanty Anteckiej.

Ośrodek promuje również literaturę na łamach miesięcznika społeczno-kulturalnego „Kraków” (11 numerów w 2015 roku) oraz pisma informacyjnego „Lamelli.com” (11 numerów w 2015

roku), publikując utwory oraz artykuły publicystyczne poświęcone literaturze i wydarzeniom literackim w naszym mieście. Śródmiejski Ośrodek Kultury promuje także literaturę jako wydawca kwartalnika „Fragile”, który poświęcony jest nowoczesnym trendom w sztuce i kulturze. W roku 2015 wydano cztery numery tematyczne: *Warsztat* (nr 1), *Wojna o wojnę* (nr 2), *Nowa ekonomia. Nowa kultura* (nr 3) i *Melancholia* (nr 4).

Corocznie w lipcu, w ramach Krakowskich Miniatur Teatralnych, Śródmiejski Ośrodek Kultury organizuje przegląd spektakli teatralnych sprowadzanych specjalnie dla krakowian z innych ośrodków teatralnych. W ramach VI Krakowskich Miniatur Teatralnych zaprezentowano sześć spektakli. Więcej na temat Festiwalu przeczytać można w części III.

Inne ważne przedsięwzięcia zorganizowane w 2015 roku, które warto wymienić, to spotkania z cyklu *Krakowska Książka Miesiąca*; spotkania w ramach Krakowskiego Klubu Podróżników oraz *Poprzez Kresy*; XII Krakowski Konkurs Recytatorski; Ogólnopolskie Seminarium Dyskusyjne *Przedwojenny Lwów i jego uczeni*. ŚOK współtworzył wydanie almanachu poetyckiego *Ewokacja* (grupa poetycka „Każdy”).

Śródmiejski Ośrodek Kultury zrealizował w 2015 roku kilka dużych koncertów, m.in. pieśni Jacka Kaczmarskiego z okazji 58. rocznicy urodzin Artysty; koncert jubileuszowy Hanny Banaszak z gościnnym udziałem Leszka Możdżera (w Operze Krakowskiej); koncert zespołu KROKE promujący najnowszą płytę *Ten*; koncert Dianne Reeves – zdobywczyni nagrody GRAMMY 2015 w kategorii Best Jazz Vocal Album (w ICE Kraków); XII Zaduszki Organowe im. prof. Jana Jargonia.

Działające przy Ośrodku Stowarzyszenie FRAGILE otrzymało dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w wysokości 48 000 PLN na wydanie czasopisma – kwartalnika kulturalnego „Fragile”. Ze środków grantowych UMK zrealizowano wspólnie z Fundacją Urwany Film wydanie książki Józefa Dużyka *Polacy na Capri*.

OŚRODEK KULTURY ZESPÓŁ PIEŚNI I TAŃCA „KRAKOWIACY”

Prowadzi wielokierunkową działalność w zakresie edukacji kulturalnej i artystycznej, a także w zakresie upowszechniania kultury wśród dzieci, młodzieży i dorosłych różnych środowisk Krakowa. Ośrodek realizuje swoją misję poprzez organizację zajęć tanecznych i muzycznych w zakresie folkloru, muzyki i tańca współczesnego oraz innych zajęć tematycznych. Propozycje programowe ośrodka stanowią uzupełnienie działalności pozalekcyjnej szkół wszystkich szczebli, adresowanej zarówno do uczniów, jak i studentów. W ośrodku znajdują opiekę i otrzymują pomoc w nauce dzieci z Dzielnicy I Krakowa – niejednokrotnie z rodzin patologicznych. Pod okiem wyspecjalizowanych pedagogów młodzież rozwija swoje talenty i umiejętności.

Ośrodek prowadzi dwa zespoły artystyczne promujące regionalne tradycje, zwyczaje i obyczaje powiązane z rokiem kalendarzowym. Działający w strukturach Ośrodka Zespół Pieśni i Tańca „Krakowiaczy” powstał i działa nieprzerwanie od 1951 roku. W swoim programie w scenicznej oprawie prezentuje folklor wielu regionów Polski, ze szczególnym uwzględnieniem regionu krakowskiego i corocznie reprezentuje Kraków i Polskę na międzynarodowych imprezach

folklorystycznych w wielu krajach Europy, Afryki i Ameryki Południowej. Dziecięcy zespół Mali Krakowiacy działa od 1977 roku.

Wśród najważniejszych przedsięwzięć zorganizowanych w 2015 roku warto wymienić takie jak: Orszak Trzech Króli, *Kapele Serc* – koncert charytatywny na rzecz osób chorych na stwardnienie rozsiane, Święto Stroju Krakowskiego *Hej! Na Krakowskim Rynku*, XXII Krakowskie Miodobranie.

Ośrodek w 2015 roku otrzymał Puchar na XIII Międzynarodowym Festiwalu Orkiestr Wojskowych i Dętych w Skale; III nagrodę w V Ogólnopolskim Przeglądzie Dziecięcych i Młodzieżowych Zespołów Folklorystycznych *Pasiaczek 2015* w Opocznie; medal i dyplom za występy podczas otwarcia Polskiego Dowództwa Operacji Unii Europejskiej dla potrzeb grupy bojowej Państw Grupy Wyszehradzkiej. Na Międzynarodowych Festiwalach w Portugalii *CANTAREU 2015* Zespół Pieśni i Tańca „Krakowiacy” odniósł ogromny sukces, a jego koncerty obejrzało około 20 tys. osób.

OŚRODEK KULTURY BIBLIOTEKA POLSKIEJ PIOSENKI

Gromadzi dokumenty i zapisy polskiej piosenki oraz udostępnia zbiory chętnym z Krakowa, Polski i z zagranicy. Głównym celem Ośrodka jest popularyzacja polskiej piosenki i dokumentowanie wszelkich wydarzeń związanych z piosenką w formie zapisu audiowizualnego, fonograficznego, nutowego, elektronicznego oraz publikacji. W 2015 roku ważnym elementem działalności, w ramach prowadzenia edukacji historycznej oraz propagowania wartości patriotycznych, było współorganizowanie (z artystami Loch Camelot) cyklicznego projektu pn. *Lekcje śpiewania*, poprzez wspólne wykonywanie razem z publicznością polskich pieśni patriotycznych.

Ośrodek zorganizował koncert *Memento Vitae* z udziałem znanych artystów (Barbara Stępiak-Wilk, Karolina Leszko, Przemysław Branny i Bartłomiej Przytuła), który odbył się 1 listopada na Cmentarzu Rakowickim; przeprowadził trwającą 17 dni akcję „Studio Nagrań Biblioteki Polskiej Piosenki” oraz w ramach II *Senioraliów krakowskich* – Potańcówkę z polskimi przebojami (na placu Szczepańskim). Ponadto Ośrodek podjął próbę bicia rekordu w masowym odśpiewaniu piosenki kolejowej *Wars wita Was* w Kasynie Wielkiej oraz działania w ramach *Asocjacji Promotorów Radosnego Ptaka* (montaż ponad 3 000 budek lęgowych dla ptaków), jak też akcji „Pogromcy Bazgrołów” (w ramach prac społecznych zlikwidowano w Krakowie 3 500 m² wulgarnych napisów oraz oczyszczono 500 m muru klasztoru Paulinów na Skałce).

OŚRODEK KULTURY IM. C.K. NORWIDA

Zajmuje się animacją ekologiczną i środowiskową, upowszechnianiem czytelnictwa, edukacją medialną, regionalną i historyczną. Opiekuje się grupami twórczymi. W 2015 roku Ośrodek obchodził 60-lecie istnienia, wobec czego przez cały rok odbywały się wydarzenia związane z jubileuszem: wystawy, koncerty i spotkania. Najważniejsze z nich to: 20. Nowohucka wiosna muzyczna; 20. edycja konkursów MIASTO – OGRÓD: „Ogrody sąsiedzkie” i „Pnącza dla Krakowa”; 21. Dni Norwidowskie w Krakowie – *Ja, to co śpiewam, żyję... Norwida dialog z życiem*; Koncerty Mistrzejowickie; *Smaki kultury* – międzypokoleniowy projekt łączący

pasjonatów kultury i sztuki kulinarnej; festiwal muzyki i kultury hiphopowej; liczne projekty ekologiczne; 22. Turniej Wiedzy o Środowisku.

Ośrodek współpracował z placówkami edukacyjnymi (przedszkolami i szkołami wszystkich szczebli, na szczególną uwagę zasługuje współpraca z Instytutem Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie), nowohuckimi radami dzielnic, organizacjami pozarządowymi i parafiami.

W budynku ARTzony prowadzone były prace związane z III etapem modernizacji; wyremontowano pomieszczenia na poziomie zero i utworzono: dwie salki do nauki muzyki, pracownię dla dzieci oraz studio nagrań. Stara i zniszczona elewacja budynku ARTzony została odnowiona, zamontowano też nowe oświetlenie oraz system monitoringu.

W 2015 roku przyznano certyfikat „Miejsce Przyjazne Maluchom” 2015 dla Klubu Kuźnia oraz dla Biblioteki Klubu Kuźnia OKN.

Instytucja w 2015 roku złożyła 24 wnioski grantowe na łączną kwotę 857 623 PLN, z czego 15 projektów otrzymało dofinansowanie w łącznej wysokości 299 073 PLN, w tym 2 projekty inwestycyjne:

- ARTzona – nowohucka przestrzeń kreatywna – modernizacja i remont – etap III (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego/ Narodowe Centrum Kultury – program *Rozwój infrastruktury kultury*, priorytet: Infrastruktura domów kultury) dotacja w wysokości 160 000 PLN. Dotacja celowa z Gminy Miejskiej Kraków: 215 000 PLN
- Kameralna Sala Sfinksa (Polski Instytut Sztuki Filmowej – program *Rozwój kin*, priorytet: Modernizacja kin – 31 000 PLN)

Realizowano działania typu SMART, m.in.: *Aplikacja kultura* (warsztaty dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów dot. nowych mediów oraz filmu i animacji); seria krótkich filmów dokumentalnych o Nowej Hucie, jej mieszkańcach i ważnych dla nich miejscach *Opowiedz mi Hutę; Heroina bohaterka. Festiwal kobiet* (spotkania, warsztaty, dokumentalny projekt filmowy).

OŚRODEK KULTURY KRAKÓW – NOWA HUTA

Swoje projekty kieruje przede wszystkim do środowisk lokalnych. Prowadzi działalność muzyczną, plastyczną, ekologiczną, a także adresowaną do osób uzależnionych. Najważniejszymi przedsięwzięciami w 2015 roku były koncerty muzyki poważnej, tematycznie związane z rokiem liturgicznym: Muzyczne Spotkania na Wzgórzach Krzesławickich; koncerty organizowane przy współpracy Dzielnic nowohuckich oraz Stowarzyszenia Przyjaciół Nowej Huty – *Nowa Huta. Dlaczego nie?!* (w tym m.in. Stanisława Soyki, Skaldów i Brathanków); *Truskawkowy Dzień Dziecka*; IV Festiwal *Zakłęte w dyni*; liczne festyny, imprezy ekologiczne, spotkania dla dzieci, dla ubogich, bezdomnych i samotnych, wystawy fotograficzne, malarskie i hafciarskie. Ośrodek współpracował ze szkołami, przygotowując projekty edukacyjne adresowane do uczniów, czasem w formie konkursów, stanowiące uzupełnienie bądź poszerzenie edukacji szkolnej. Zajęcia te cieszą się coraz większym zainteresowaniem dzieci i uznaniem nauczycieli (m.in. projekty: *Wędrówki przez sztukę* i *W krainie sztuki współczesnej* – klub Krzesławice). Z sukcesami rozwijany jest międzynarodowy projekt teatralny, zakładający wymianę doświadczeń pomiędzy młodymi cyrkowcami z Klubu 303 a cyrkowcami i aktorami z innych krajów europejskich (m.in. zrealizowano projekt *MOON. Mission nr 3: Spektakl Księżycowy*, happening teatralno-cyrkowy o tematyce księżycowej, a przygotowany wspólnie

film *Chaplin's movie o księżycu* zostanie pokazany także we Francji; rozpoczęto nowy międzynarodowy projekt *Art 2B included* – wymiana młodzieży, prezentacje sceniczne).

Ośrodek kontynuuje projekt pn. *Nowohucka Akademia Seniora*, w ramach którego odbywają się wykłady, kursy i ciekawe spotkania dla seniorów oraz aktywizuje nowohuckie podwórka, organizując osiedlowe pikniki.

W 2015 roku instytucja otrzymała certyfikaty: „Miejsce Przyjazne Maluchom” (kluby Mirage i Jędrus) oraz wyróżnienie w konkursie „Cudowna Moc Bukietów” (klub Karino).

Ośrodek pozyskał w 2015 roku fundusze zewnętrzne na realizację następujących projektów:

- *Cyrk do 3. Potęgi*, Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży – 17 352 PLN
- *Art. 2B included*, Juvenil Rota Jovem (Portugalia) – 7 927,79 PLN
- grant na organizację koncertu *43. Nowa Huta. Dlaczego Nie?!*, CEZ Skawina – 5 000 PLN

INSTYTUT DIALOGU MIĘDZYKULTUROWEGO im. Jana Pawła II w Krakowie

W związku z przygotowaniem do Światowych Dni Młodzieży Instytut kontynuował prace związane z prowadzeniem strony internetowej www.2016worldyouthday.eu, której treści przybliżają odbiorcom historię spotkań młodzieży z Ojcem Świętym oraz ułatwiają zapoznanie się z urokami Krakowa i Małopolski. W 2015 roku powstała nowa zakładka – fotoblog. Strona prezentuje zarówno zdjęcia, jak i opisy oraz lokalizację GPS, co ma ułatwić pielgrzymom znalezienie wybranych miejsc. Fotografie na blogu są uzupełniane na bieżąco, podzielone na pory roku. W ramach tego zadania powstał również materiał filmowy pt. *Wolontariusze ŚDM 2016*. Reportaż przedstawia integrację oraz proces przygotowania młodzieży europejskiej do Światowych Dni Młodzieży, które odbyły się w lipcu 2016 roku w Krakowie.

KRAKOWSKIE BIURO FESTIWALOWE

Informacja o działalności KBF znajduje się w głównej części *Raportu o stanie miasta za rok 2015*, VIII.2.1. s. 136-139.